

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 14-го Цвѣтня, 1904. Число 15. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, April 14, 1904. No. 15.

До вѣдомости

всѣмъ вôддѣламъ „Р. Н. Союза" въ справѣ выбору делеґатôвъ на головну конвенцію.

На пôдставѣ § 48, по замкненю числа членôвъ зъ кôнцемъ марця б. р., маютъ право высылати делеґатôвъ слѣдуючій вôддѣлы, якъ вказуе низше подана табеля:

Вôддѣлъ	кôлько делеґатôвъ	въ кôлькома голосами	Мѣсцевôсть
1	1	3	Shamokin, Pa.
2	1	1	Mt. Carmel, Pa.
3	1	3	Olyphant, Pa.
4	1	2	Jersey City, N. J.
5	1	2	Mt. Carmel, Pa.
7	1	2	McAdoo, Pa.
9	1	2	St. Clair, Pa.
10	1	2	Ansonia, Conn.
12	1	2	Yonkers, N. Y.
13	1	1	Troy, N. Y.
14	1	2	St. Louis, Mo.
15	1	2	Buffalo, N. Y.
16	1	3	Lansford, Pa.
17	1	1	West Pawlet, Vt.
19	1	2	Priceburg, Pa.
20	1	2	Jessup, Pa.
22	1	2	Manown, Pa.
25	1	2	Trauger, Pa.
26	1	1	Belle Vernon, Pa.
28	1	1	Mahanoy Plane, Pa.
30	1	2	Breslau, Pa.
31	1	2	Eleanor, Pa.
32	1	2	Trauger, Pa.
33	1	2	Northampton, Pa.
35	1	1	Whitney, Pa.
36	1	1	Scottdale, Pa.
38	1	1	Auburn, N. Y.
39	1	1	Syracuse, N. Y.
40	1	2	Scranton, Pa.
41	1	1	Westmoreland City, Pa.
42	1	1	Passaic, N. J.
43	1	1	Simpson, Pa.
46	1	2	Plymouth, Pa.
48	1	2	McKeesport, Pa.
49	1	1	Powhatan, W. Va.
50	1	2	Desloge, Mo.
53	1	2	Pittsburg, Pa.
55	1	2	Carnegie, Pa.
56	1	2	Allegheny, Pa.
58	1	2	Ramey, Pa.
61	1	1	Dunlo, Pa.
62	1	1	Monessen, Pa.
63	1	2	Ford City, Pa.
65	1	1	Elizabeth, N. J.
66	1	1	New York, N. Y.
67	1	1	Butler, Pa.
68	1	1	Ansonia, Conn.
78	1	2	Minersville, Pa.
82	1	1	New Alexandria, Pa.
85	1	2	Hazleton, Pa.
95	1	1	Beaver Meadows, Pa.
104	1	1	Perth Amboy, N. J.

Понеже § 49. наказуе, що делеґатôвъ на конвенцію мае ся выбирати найменьше 30 днѣвъ передъ конвенціею, длятого взываю всѣ дотичнй вôддѣлы, щобы **на надзвычайнôмъ** мітинґу выбрали делеґатôвъ найпôзнѣйше до **1. мая** б. р., бо пôзнѣйше выбраный делеґатъ не буде **важный**. Имена выбраныхъ делеґатôвъ найпознѣйше до **10 мая** маютъ бути менѣ поданй.

Зъ поважанемъ
С. Ядловскій, гол. секр.

НОВИНКИ.

— ПРОПИЛИ 1,451.633,379 долярôвъ. Стôлько грошей пропили мешканцѣ Сполученыхъ Державъ въ протягу минувшого, 1903 року. Въ послѣдныхъ пятьохъ рокахъ пропивали Американцѣ менче, бо лишь 1,293,903,358. Значить, минувшого року выдали Американцѣ на піятику больше о 157 міліонôвъ, 730 тысячь и 21 долярôвъ якъ попередными роками. Позаякъ въ Сполученыхъ Державахъ е пснадъ 80 міліонôвъ людей, то выходить, що еслибъ кождый чоловѣкъ выдавъ однакову суму грошей на піятику — то кождый пропивъ бы $18.15 на рôкъ. Але позаякъ малй дѣти не пють а также не пють нѣчого многй старшй люде — то выходить, що многй попропивали около 100 долярôвъ рôчно або й больше.

Цѣкаво бы знати скôлько пропили за минувшій рôкъ самй Русины. Єсли приняти, що Русины пропиваютъ не бôльше нѣ менче якъ другй люде т. е. $18.55 на голову, и приняти, що Русинôвъ въ Америцѣ е лишь 300 тысячь, то побачимо що въ одномъ роцѣ Русины пропили 300.000 разы по $18.55 долярôвъ або 5 міліонôвъ и 565 тысячь долярôвъ!

— ЗАБАВИЛИ ся краяне на Cementon, Pa. На саме Воскресеніе замордовали Андрея Леська зъ Богданôвки п. Скалать и вкинули въ кряки, —а самй повтѣкали.

— ДОНОСЯТЬ зъ Вашинґтону, що міністерство рôльництва вынайшло спосôбъ до нищеня москитôвъ и заразкôвъ пропасницѣ та тифусу при помочи певныхъ хемікалій, якй доданй до воды нищать сй заразки въ протягу однои годины, але здоровлю людскому не шкодять. Єслибъ ся вѣсть показалась правдивою, булобъ се справдѣ великимъ добродѣйствомъ для людскости.

— ВЫГРАВЪ міліонъ, 624 тысячь франкôвъ. Полковникъ Е. Г. Паверсъ зъ Мисисипі повернувъ зъ Монте Карло въ Европѣ, богатшій о 1.625.000 франкôвъ, котрй тамъ выгравъ въ карты. Въ Монте Карло дозволенй гры газардовй въ карты; зъ нихъ мае тамошный урядъ великй доходы. Въ тôмъ самôмъ домѣ гры програла американьска міліонерка, що выдалась за князя Ракcборґъ оклоо пôвъ міліона долярôвъ. Такъ паны бавлять ся!...

— РУСКІЙ лѣкарь въ Скрентонъ, Па. Д-ръ Микола Арданъ, що пару лѣтъ тому укôнчивъ медичнй студии въ Ричмондъ, Ва, опôсля бувъ лѣкаремъ въ шпитали Virginia Hospital та практикувавъ въ державахъ Верджиніи и Тенесі перенѣсъ ся до Скрентонъ, Па. и отворивъ свôй офисъ въ Williams Building, на розѣ улицѣ Линденъ и Вашинґтонъ евеню (напротивъ почты). Офисъ знаходить ся на другôмъ поверсѣ число дверей 11 и 12. Входъ зъ улицѣ Линденъ.

— ПЕРЕѢХАНЫЙ треномъ. Ф. Пірсонъ, 15 лѣтный хлопецъ зъ New Rochelle, N. Y. любивъ скакати на фрейтовй трены, котрй переѣздили недалеко его дому. Вже бувъ набравъ такои вправы, що мôгъ безъ труду вскакувати навить на найскоршй трены. Але доти збанъ воду носить, доки ухо ему не обôрве ся. Минувшои недѣлѣ Пірсонъ скочивъ знову на фрейтовый тренъ, але поховзнувъ ся и упавъ пôдъ колеса, зъ пôдъ котрыхъ вытягнено вже лишь купу скровавленого та збитого мяса.

— СПАЛА пôвтора року. Девятнайцять лѣтна дѣвчина Леонія Роясъ зъ Мексико, дочка богатыхъ родичѣвъ, вже зъ маленьку западала часъ вôдъ часу въ глубокій и довгій сонъ. Жаднй лѣкарѣ не могли еѣ на се порадити. Послѣдный сонъ бувъ найдовшій, бо тревавъ пôвтора року. За весь той часъ лѣкарѣ кормили еѣ штучно и пôддержували жите якъ могли, але коли до сну прилучилось ще запалене легкихъ, всякй зусиля лѣкарѣвъ показались безъуспѣшными и дѣвчина умерла.

— ВПИВЪ ся терпентиною. Щоби не дôстати кору (measles) выпивъ оденъ нігерскій хлопецъ въ Ню Йорку пôвъ пайнта терпентины и такъ упивъ ся, що мусѣли его заарештувати, бо ѣдучи возомъ черезъ мѣсто розбивавъ и переѣздивъ людей та звѣрять.

— КАПЕЛЮХЪ причиною розводу. Панѣ Дейвисъ, жѣнка богатого властителя углекопôвъ зъ Вилксбери, Па, подала о розводъ тому, що еѣ мужь не хотѣвъ заплатити рахунку за оденъ капелюхъ, котрый выносивъ нѣ менче не бôльше лишь круглыхъ 2,400 долярôвъ. Така „несправедливость" обурила паню Дейвисъ незвычайно и она сподѣесь, що судъ признае еѣ слушнôсть.

— МИЧЕЛЪ, президентъ Сполученыхъ Углекопôвъ выбираесь до Европы, щобы приглянутись житю тамошныхъ робôтникôвъ.

— РОСІЙСКА праса домагае ся вôдъ правительства, прôзваня Портъ Артура, портомъ Николая, бо ненависна анґлійска назва разить Росіянъ.

— НЮ-ЙОРСКА соціялістична часопись „Vorwaerts" передрукова зъ Ruthenische Revue „Die Geschichte eines Pelzes" von Iwan Franko.

— ИЗЪ 21-го поверха готелю Голи въ Ню-Йорку выскочивъ оногды гôсть Сидни Джансонъ Гейдонъ и забивъ ся мѣсци. Майже кожда его кôсточка була поломана, а цѣле тѣло представляло одну безобразну масу. Бачило се богато осôбъ, бо самоубійникъ стоявъ у вôкнѣ и черезъ довшій часъ приготовлявъ ся до скоку. Кôлька женщинъ обôмлѣло на сей видъ.

Самоубійникъ походивъ зъ Кентоки и бувъ колись загально поважанымъ тай богатымъ чоловѣкомъ. Послѣдными часами почавъ одначе грати на ґелдѣ и прôгравъ цѣле свое майно. Ся обставина попхнула его до самоубійства.

— ПЯТЕРО дѣтей наразъ породила передъ кôлькома днями панѣ Марія Брадли, жѣнка фармера зъ охресности Кайовы, въ полудневôмъ Тексасѣ. Всѣ дѣти здоровй и важать по 7 фунтôвъ кожде. За те мати лежить тяжко недужа и хто знае, чи выйде зъ житемъ.

Надъ берегами Ялю.

Стояла ясна зорява нôчь. Въ дали мрѣють темнŷ кореаньскŷ горы. У стôпъ однои зъ гôръ пѣнить ся вода рѣки. Студено а земля покрита снѣгомъ.

Двохъ російскихъ жовнѣрôвъ стоять яко передня сторожа.

Григорій: „Нѣчого не чути“.

Олекса: Лишь шемрôтъ воды“.

Григорій: „Нѣчо не ворушить ся“.

Олекса: „Лишь вода“.

Григорій: „Котра година?“

Олекса: „Не знаю. Мабуть невдовзѣ змѣнять насъ. Страхъ, якъ бы я, напивши ся чаю, заснувъ смачно. Я перемерзъ и втомивъ ся сильно“.

Григорій: „Здалека ты, брате?“

Олекса: „Не знаю. Я ѣхавъ желѣзницею 34 днѣ, опôсля мусѣли мы йти черезъ замерзле море. Я походжу зъ села Петровскъ надъ Дономъ“.

Григорій: „А я зъ Пермы“.

Олекса: „Въ Петровску надъ Дономъ живе Наталя. У неи голубŷ очи и темне волосе, звисаюче на плечѣ двома косами. Пôпъ звѣнчавъ насъ коротко передъ моимъ вôдъѣздомъ“.

Григорій: „А я маю стареньку маму. Два роки перебувъ я зъ моимъ полкомъ въ Сибири и тамъ на саме Рôздво Христове заслала менѣ она одного рубля. Ахъ, якъ бы я бажавъ побачити мою стареньку маму“.

Олекса: „Ты еи знову побачишь, брате“.

Григорій: „Де мы е?“

Олекса: „Не знаю“.

Григорій: „Що се за горы геть тамъ въ дали?“

Олекса: „Не знаю. Се они, горы“.

Григорій: „По що мы тутъ прійшли?“

Олекса: Не знаю, брате. Мабуть, щобъ воювати. Такъ каже начальство“.

Григорій: „Егежь, такъ каже начальство. Але зъ кимъ мы маемо воювати?“

Олекса: „Не знаю. Певно зъ неприятелемъ“.

Григорій: „Кобы мы були въ Росіи а то опинили ся такъ далеко вôдъ дому“.

Олекса (сумно): „Ой далеко, далеко! Якъ бы я бажавъ побачити свою Наталю“.

Григорій: „За кого мы властиво маемо бити ся, брате?“

Олекса (по короткôй надумѣ): „Мабуть за Бога — за православну вѣру“.

Григорій: „Чи се можливе? Аджежь Богъ е всемогучій и вôнъ не потребуе, щобъ мы за него бороли ся“.

Олекса: „Ты правду кажешь. Се не за Бога борба“.

Григорій: „За когожь бы се могло бути?“

Олекса: „Певно за святу Росію“.

Григорій: „Алежь бо, если Росія свята, то самъ Богъ буде еи боронити. Свята Росія не потребуе насъ, нужденныхъ сотворѣнь, щобъ мы еи боронили“.

Олекса (по короткôй надумѣ): „Я знаю, брате, за кого маемо бороти ся. Се за царя“.

Григорій: „За царя? Алежь бо вôнъ такій могучій...“

Олекса: „Такъ, але вôнъ могучій черезъ насъ. Такихъ якъ мы е тысячѣ и сотки тысячокъ... въ мундурахъ и зô зброею. Тому царь такій могучій“.

Григорій: „Ага, розумѣю. Такъ, се мусить бути за царя“.

Япаньска куля зъ противного берега засвистала коло обохъ жовнѣрѣвъ. Григорій поваливъ ся, поцѣленый въ грудь.

Олекса: „Брате! Братчику!“

Григорій (хоче пôдвести ся зъ землѣ): „Моя... мама!“ (Умирае).

Олекса (зъ слезами въ очахъ): „Бѣдна твоя матѣнка...“ (Манджурска куля поцѣляе его въ чоло. Вôнъ умирае): „Ябы... такъ... бажавъ... побачити... мою... Наталю“. (Умирае).

На снѣгу лежать нѣмŷ трупы. Въ дали присвѣчуе мѣсяць помѣжь горами а Ялю шумить та гуде.

Зъ нѣмецкого пер. С. М.

Назва „Русины“.

Назва „Русины“ е такъ давна, якъ давнŷ историчнŷ вѣстки про бувальщину нашого народу. Якъ звертае въ однôй розвѣдцѣ увагу проф. Макарушка, то вже въ договорѣ (умовѣ) рускихъ князѣвъ зъ Византіею зъ р. 911, каже ся такъ: „Коли якій Русинъ убе христіянина (Грека) або христіянинъ Русина, то нехай вôнъ потерпить смерть тамъ, де допустивъ ся морду“. Те саме повтаряе ся ще кôлька разôвъ такъ въ тôмъ самôмъ, якъ и въ другôмъ договорѣ зъ р. 945. Въ законодатнôй книзѣ князя Ярослава Мудрого („Правда Русьская“) зъ р. 1054 згадуе ся такожь о Русинѣ, якъ о спокôйнôмъ, неузброенôмъ мешканцю. Народный поетъ зъ 12. столѣтя, незвѣсный по имени авторъ „Слова о полку Игоревôмъ“ уживае ще иншои, трохи вôдмѣнной назвы „Русичѣ“.

Москалѣ, поневоливши нашъ народъ и розвинувши ся нашимъ коштомъ, переняли на себе нашу назву „Русь“, ба що бôльше, себе стали называти „Великороссы“, а насъ, яко частину великого „русского“ народа, лишь „Малоросами“. Тому и мы для ясного зазначеня нашои національнои вôдрубности и самостôйности уживаемо для себе ще й другои назвы „Украинцѣ“—а се вôдъ найбôльшои части нашои розшматованои вôтчины, що нинѣ е пôдъ російскимъ царемъ. Однакъ назва „Украина“ вытворила ся кôлька столѣть пôзнѣйше, якъ первѣсна назва „Русь“.

(Зъ „Поступу“.)

ДОПИСИ.

Зъ Лемковщины.

Мужь, жѣнка и старый ихъ отець.

(Оповѣдане однои старушки.)

Мужь: — Ходи жѣнко до лѣса, принесемо постелѣня пôдъ худобу. Жѣнка не мае охоты якось, бо еѣ духъ вѣщуе щось недоброго. Але мужь не дае одпору: ходѣмъ днесь до лѣса, бо маемъ часъ. Жѣнка видить, що не жарты, до лѣса конче треба ити; по плечахъ зимный дрощь переходить. И думае, до лѣса не пôйду бѣда, а пôйду, знову бѣда, бо якось страхъ огартае, а мужа не послухати якось не выходить. Серце въ грудяхъ колаче; думае, треба бы комусь о тôмъ сказати, и яко невѣстка приближаесь до вôтця и каже: Тату, знаете що, Михайло кличе мене конче до лѣса на порохи а я якось дуже бою ся. Отець: — иди, иди, моя невѣстко, я тамъ за вами пôдôйду. Молодŷ забрались и пôйшли въ лѣсъ. Зачали грабати, але Михайлови инша думка въ головѣ роить ся. Якъ прийде блисше, якъ ухопить жѣнку за горло, якъ впне рапы свои якъ бы звѣрь въ добычь свою, ще до того клякнувъ колѣнами, на еѣ груди, — и хтожь ту буде ратувати, або хто буде за свѣдка? Хиба единый Богъ прийде на ратунокъ. Але хотяй впявъ якъ звѣрь свои рапы въ горло и приваливъ колѣнами слабонькŷ груди, и такъ не дôпнявъ своеи цѣли и не потрафивъ замордувати жѣнку свою, бо иде помôчь вôдъ Бога, иде его власный стець черезъ ялôвчину попôдъ ялицѣ, задыханый и дивить ся на свого недоброго сына и на бѣдну невѣстку и якъ крикне своимъ хрипливымъ голосомъ: А ты драбе! а ты збую! та що ты робишь? Въ той часъ скаженŷ руки опустили свою завзятôсть, зôйшовъ колѣнный тягаръ изъ еѣ грудей, коли не коли вôдôтхнула, прозрѣла на очи и каже: — ой тату, Богъ васъ тутъ вынѣсъ, южь я не ходилабъ по зеленôй травѣ, якъ бы вы не выйшли. Неодовга пôзнѣйше сей згаданый мужикъ убивъ чоловѣка за крадежь и дôставъ ся тамъ де сонце не свѣтить, де й померъ. Жѣнка Юстинка осталась вдовою, але не на довгій часъ. Выйшла она за мужь за другого чоловѣка, де и казати, велике господарство посѣдала, на котрôмъ то господарствѣ выховала своихъ трехъ сынôвъ, Стефана, Ивана и Гавріила.

Ой ой, оповѣдае Василь, якъ то днесь погорджають люде даромъ Божимъ; якъ пôсный хлѣбець, то якось не смачный до ѣды. А якъ то давно було? Якъ я запамятавъ, бувало ще за часôвъ якъ Москалѣ ишли черезъ нашъ край а я ходивъ по хатахъ за поживою, то якъ ходивъ за три дни то разъ ѣсти дôставъ, то въ той часъ смачне було!

Кишенковŷ злодѣѣ

неустанно, що дня по ярмаркахъ щиро працюють а недбалымъ Русинамъ кишенѣ выпорожняють. Римскои вѣры святителѣ слухають місіи въ костелѣ (модлѣ се подъ фіґуромъ а ма дябла за скуромъ), а выйде зъ костела, дае свои очи на польоване, де хто грошѣ хове. Найскорше вôнъ выполюе въ Русина въ друсляку, бо доти за нимъ штудеруе доки не останугь въ его рапахъ, а за рускŷ грошѣ буде на свята телятина и солонина. А ты Русине не маешь лишь въ друсляку або въ гуни верхню кишеню, котру не заслоняешь, але для злодѣя кровавымъ тяжко запрацьованымъ грошикомъ наповняешь. Не подаю тутъ покривдженыхъ имена, але не хвалю такŷ схованки Русина. Оденъ працюе въ лѣсѣ, тяжко товче палкою зачимъ що заробить, другій хове худобину рôкъ, два и бôльше и выйде на ярмарокъ а непрошеный гôсть загляне въ его кишеню и наразъ его праця пôшла въ ляпŷ рапы.

Весна ту така: де до сонця, то вже люде мало мають до ораня а пôдъ сонце попôдъ горы, то замерзла земля не дасть ся орати, бо майже кождои ночи морозы.

Корова за 8 крайцарôвъ спродана, вынайшла ся въ Ґрибовѣ, але славного купця ще до сего часу не вôдшукано.

А. Пиж.

Зъ Скрентонъ, Па.

Радо читаю дописи друкованŷ въ нашôй Свободѣ особливо тŷ дописи, въ котрыхъ пише ся про поступъ американьскихъ Русинôвъ на нивѣ релиґійно-народнôй. На жаль, не могу дочитати ся про нѣчо такого зъ нашои околицѣ, але сподѣю ся, що и тутъ Русины зачнуть ся по троха бôльше рушати якъ до теперь. Робота иде теперь у насъ незгôрше, робимо кождый день, але и безъ роботы е людей досыть. Сподѣемо ся однакъ, що скоро потеплѣе то и роботы буде бôльше. Около 15 сего мѣсяця D. L. & W. новŷ каршапы будуть потребувати 150 робôтникôвъ а такъ само и другŷ фабрики. Я переступивъ теперь до вôддѣлу ч. 40 и длятого прощаю всѣхъ членôвъ бр. св. О. Николая въ Пасейкъ, Н. Дз. вôддѣлу 42, до котрого я перше належавъ и желаю имъ всего найлѣпшого.

Вас. Ірущелякъ.

Зъ Seymour, Conn.

Недавно тому побралися въ Ансоніи, Конн. двое молодыхъ людей: Яцко Гайтко, родомъ зъ Луга, горлицкого повѣту въ Галичинѣ и Феврона Мацѣйовска. Але по шлюбѣ мужови анѣ въ головѣ не було робити, ходивъ по готеляхъ и гравъ въ кульки, тôлько жену до роботы выправлявъ, а коли прийшовъ до дому то зъ женою сваривъ ся и еѣ бивъ. Одного разу такъ еѣ збивъ що ажь здеръ зъ неѣ одѣне и жена майже нага утѣкла до сусѣдôвъ а звôдси забрала ся до Сіморъ де перше робила. Але мужь и тутъ не дававъ еѣ спокою. Ходивъ до баса, щобы еѣ зъ роботы выгнавъ а коли басъ не зважавъ на тое, зачавъ вôдъ часу до часу приходити до жены, але тôлько на короткій часъ, почѣмъ знову ишовъ до Ансоніи, де мавъ богато приятелѣвъ, а до роботы нѣякъ не забиравъ ся. Такъ тое тягнуло ся довшій часъ ажь 28-го Марця прийшовъ вôнъ знову до жены тамъ де она була на бордѣ, принѣсъ собѣ пива и напивъ ся а 29-го Марця въ ночи о першôй годинѣ и 20 мінутъ зачавъ ся зъ женою сварити и стрѣливъ до неѣ 4 разы зъ револьвера. Коли жена повалила ся на землю вся облита кровю, вôнъ кинувъ револьверъ а самъ скочивъ зъ другого поверха черезъ вôкно на землю и утѣкъ. Люде позбѣгали ся на крикъ и стрѣлянину та закликали докторôвъ, котрŷ дали вôдвезти жену до шпиталю въ Нюгейвенъ. Того що стрѣлявъ спôймала поліція 31 Марця на фармѣ, а 1-го Апрѣля вôдставила его до арешту. Пострѣлена жена належить до Союза вôд. 18.

Иванъ Венцко.

Зъ Fernie, В. С. Канада.

Вôдъ 17-го до 23-го мѣсяця перебувавъ у насъ о. А. Строцкій місіонаръ зъ Биверъ-Лейкъ, Алберта. Много людей було до сповѣди. При тôй способности скликали мітинґъ 3. с. м. въ справѣ заложеня братства и вступленя до рускои орґанізаціи „Р. Н. Союза“ и колись побудованя гр.-кат. церкви въ Ферні. Зборы (мітинґъ) отворивъ о. А. Строцкій промовою, де заохочувавъ щиро до дѣла, конечно потрѣбного. Трудности заходять, що насъ галицкихъ Русинôвъ е тутъ мало, а угорскŷ по бôльшôй части належать до чужихъ орґанізацій — словеньскихъ. Справа церкви досить пекуча, бо нашихъ галицкихъ Русинôвъ въ Брітішь-Колюмбіи не мале число призбиралось а Ферні, то мовъ осередокъ полудневои Б. Колюмбіи. Далѣ промовлявъ п. И. Ижевскій, що не можемо все спускати ся все на чуже, але пора мати свои власнŷ средства до обезпечуваня самыхъ себе и своихъ дѣтей.

Опôсля выбрано: предсѣдателемъ Семана Драґанъ, гот., касіеромъ Петра Червенякъ, майн., секретаремъ Павла Онищука.

Въ кôнци ухвалено выстарати ся о братскŷ статуты и заложене братства, а тогды яко члены вступити до Р. Н. Союза.

Павло Онищукъ.

Зъ Олифанту.

(О партіяхъ.)

У насъ на Руси суть рôжнŷ партіи. Пытане есть, котра то партія есть хлопска, робôтнича? Чи може москвофільска партія есть хлопскою? Я кажу, що нѣ, а и не може бути хлопскою. Чому?

Партія москвофільска, або якъ еѣ тутъ зовуть по заслузѣ — хруньскою, выхваляе російского царя и російскŷ теперѣшнŷ порядки, а кождый свѣдомый чоловѣкъ, котрый видить не лише що ся коло него дѣе, але и щось бôльше знае зъ ґазетъ та книжокъ, може вамъ добре представити порядки Росіи, якŷ тамъ панували и панують еще по нынѣшный день.

Возьмѣмъ напримѣръ обходжене ся тамъ зъ хлопами и робôтниками пôдчасъ страйкôвъ. Тамъ пôдчасъ страйку, робôтника, котрый хотѣвъ выбороти собѣ, не кажу добру платню, але въ части поправити свою чорну долю и за свою тяжку працю бодай зъ голоду не вмерати — тамъ того робôтника парили нагайками, стрѣляли або по просту рѣзали.

Тамъ чоловѣкъ не може навѣть вызнавати своеи вѣры, яку пôсля свого сумлѣня уважае за добру. На примѣръ, нашихъ братôвъ Русинôвъ гр.-кат. въ Холмщинѣ били, вѣшали, рѣзали и стрѣляли за то, що не хотѣли зречи ся своеи вѣры!

Однымъ словомъ сказати, тотŷ москвофілы баламутять нашъ рускій нарôдъ а за рублѣ російскŷ захваляють російскій кнутъ и тоту желѣзну руку, котра зô своими помôчниками тисне бѣдный нарôдъ до нестямы. Придивѣмъ ся теперь на роботу тои твердои партіи въ Галичинѣ. Вôдъ 1848 року до 1867 мали они всьо въ своихъ рукахъ, цѣлу просвѣту народну, ну и що зробили? Коротко сказати — нѣчо.

Коли розходило ся о лѣсы и пасовиска въ Галичинѣ, они яко представителѣ народнŷ могли дуже помогти, але щожь, они въ той часъ гейбы воды въ ротъ понабирали а жаденъ и не обôзвавъ ся до того. Коли знову рускŷ студенты выступили зъ універсітету черезъ польскŷ переслѣдованя, москвофілы стали скебами — кôлькадесять твер-

дыхъ студентôвъ цѣлкомъ пристали до ляхôвъ.

Москвофилы выступали и выступають противъ страйкôвъ. Коли передъ двома роками пробудили ся нашѣ мужики на Подôлю и стали ся орґанізувати до страйку, москвофилы зъєднавши ся зъ ляхами и жидами стали усѣхъ силъ уживати, абы той нарôдъ розбити и заколисати назадъ до глубокого сну. Они зневажають рускій народъ и цѣлу нашу вôтчину Русь. Они болотомъ обкидують тыхъ, котрѣ найбôльше бороли ся а и борють ся за хлопомъ, робôтникомъ якъ н. пр. Шевченка, который цѣле свое житє старавъ ся и трудивъ ся надъ долею свого народу ажь поки вороги не доѣхали ему кôнця. Они такого чоловѣка болотомъ, якъ кажу, обкидують. До чогось подôбного треба не людей а Юдôвъ, що зовуть себе твердими патріотами. Обкидають болотомъ и другихъ якъ Шашкевича, Франка. Коли Петрицкого, редартора „Гайдамакôвъ" засудили ляхи на арештъ, то москвофилы зъ тои радости трохи не подурѣли. Они зрадниками свого народу н. пр. въ Калущинѣ, Збаращинѣ, Тернопôльщинѣ, Бучацкôмъ, Равскôмъ и т. п. Они роблять доносы на щирыхъ людей на Украинѣ и черезъ се многі погибли на Сибири и по тюрмахъ. Они любять Росію за се, що она пôдпирає панôвъ а хлопови не дасть и слова промовити.

Друга партія народовцѣвъ або Украинцѣвъ выйшла изъ хлопскихъ сыновъ, котрѣ добре покушали бѣды. Тѣ люде пробувши на сухôмъ хлѣбѣ въ школѣ, стали продумовати о помочи для рускихъ хлопôвъ робôтникôвъ.

Они завязали товариство „Просвѣту" 1868, котре выдало міліоны книжочокъ поучаючихъ и роскинуло ихъ помежь народъ. Они утворили політичне товариство „Народну Раду", щобы выбирати послôвъ, робити вѣча и збирати усѣхъ хлопôвъ до борбы за свои права. Они заложили „Народну Торговлю", котра въ кôлькохъ лѣтахъ розвинула ся дуже красно и нинѣ мае въ кôльканайцятьохъ мѣстахъ свои склады. Завязали товариство асекураційне „Днѣстеръ", тысячѣ читалень, касъ пожичковыхъ, крамницъ и т. д. для обороны противъ лихвы и вызыску ворогôвъ. Украиньскѣ послы у Львовѣ стали кричати про кривду хлопôвъ на весь свѣтъ, а щобы цѣлый свѣтъ дôзнавъ ся о тыхъ кривдахъ Русинôвъ, выдають одну ґазету по нѣмецки и тымъ способомъ цѣлый свѣтъ читае й дôзнае ся о всѣхъ лайдацтвахъ польскихъ панкôвъ. Они выдали тысячѣ книжочокъ, котрѣ мають на цѣли розрухати народъ, роскрити величезну нужду Русинôвъ передъ усѣми людьми.

Тѣ самѣ люде и партіи суть тутъ и мѣжъ нами въ Америцѣ. Однакъ нашъ нарôдъ не годенъ увесь нараз прозрѣти, котра партія есть робôтнича отожь самѣ осудѣть. Щожь хочуть москвофилы тутъ Америцѣ? Они не тôлько що самѣ ничь не роблять, але еще и другимъ кирпиять. Цѣла ихъ робота звернена на то, абы знищити и розбити „Союзъ" и розбити народну роботу въ Америцѣ. Они держать зô Словаками и зъ Айришами, они хотять палити власну свою хату руску, чи то вôддати Айришамъ церковне добро. Орґаномъ ихъ есть Ню-Йорска казета, така часопись, що встыдъ, що рускими черенками друкуе ся.

Такъ званѣ Мадяроны сплять, а до народнои роботы не берутъ ся, лише пильнують свои кишенѣ и мадярщину плекають мѣжь собою. Бôльша часть священикôвъ мѣжь собою говорить по мадярски и навѣть не вмѣють правильно по руски говорити, хиба трохи по словеньски а трохи по церковному. Деякѣ зъ нихъ не дбають за народъ нѣчого анѣ о его просвѣту, читальнѣ та школы и богато зъ угро-руского народу черезъ ихъ недбальство пословачило ся.

А хтожь въ нами робôтниками? Тѣ, на котрыхъ громы сиплять цароставнѣ, котрыхъ честь болотомъ обкидують хрунѣ. Але такъ якъ золото, хочьбы якъ его хто обсмарувавъ, все золотомъ буде, такъ усѣ тѣ, що тримають ся вѣрно народу простого, робôтничого, нехай не дбають, що пôдлѣ люде и вороги про нихъ кажуть. Дѣла говорять самѣ за себе.

Наша партія, якъ ѣй зовуть радикальною, мусить побѣдити, бо мае при собѣ щирыхъ для рускои справы людей и свою непереставную роботу. Хто прійшовъ першій тутъ якъ не зъ нашои партіи священникъ о. Воляньскій, котрый не знавъ чи тутъ заробить чи стратить, але не вагавъ ся того, тôлько прійшовъ тутъ мѣжь нашъ нарôдъ. Москвофільскій священики не хотѣли прийти тутъ перше, поки не розвѣдали ся добре, що тутъ можуть доляры заробити. Найбôльше показавъ о. Обушкевичъ свôй твердо рускій патріотизмъ, коли за свои праперта въ Олифантѣ заправивъ жидамъ 17 тысячь а олифантскимъ Русинамъ 20 тысячь. И маете тутъ москвофільского патріота.

Уже то въ насъ на цѣлôй Руси такѣ патріоты не переводять ся. Отъ на примѣръ хочьбы и о. Гор., котрый у словеньского попа перемешкувавъ, въ словеньскôмъ костелѣ правивъ, а твердо-руского удае. Нема тутъ ляхôвъ, то бодай зъ словаками москвофилы тримають, абы не зъ Русинами. Такѣ и тымъ подôбнѣ дѣяли ся и дѣють ся рѣчи помѣжь нашими партіями а всему тому вина москвофілôвъ, котрѣ, якъ кажу, не лише що самѣ нѣчого нероблять, але еще шкодять другимъ людямъ въ роботѣ а темный нарôдъ придержують въ темнотѣ, прихвалюючи ему російского царя и рос. порядки. И темный нарôдъ, на жаль, вѣрить тому и самъ мѣжь собою гризеть ся и жие въ ненависти. Але дай намъ Боже разъ того дôждати ся, щобы бувъ лише намъ оденъ рускій украинскій нарôдъ, зъ одною идеею, зъ однымъ духомъ и надѣею на будучнôсть. Щобы усѣ мы разомъ зедналися и выборолисьмо собѣ лучшу долю, бо якъ сказавъ нашъ великій поетъ: въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля.

Хоминъ.

Зъ Ню Йорку, Н. Й.

Много разôвъ читаю въ старо-краєвыхъ рускихъ ґазетахъ про парцеляціи паньскихъ ґрунтôвъ въ Галичинѣ, котрѣ то ґрунты можуть хлопы роскуповати по пару морґôвъ або по кôльканайцять морґôвъ. Тымъ способомъ декотрѣ хлопы собѣ можуть й пôдпомочи, бо передъ пару роками паны не продавали по кусникови, але якъ котрый хотѣвъ свôй дворъ продати, то глядавъ за купцемъ на цѣлый маетокъ а хлопу вôдъ пана морга або бôльше купити не можна було, хиба що хлопъ у хлопа куповавъ.

Ось и теперь дôставъ я листъ вôдъ одного руского священика, въ котрôмъ пише ся, що есть до розпроданя цѣлый дворскій обшаръ въ селѣ Тисовецъ, повѣтъ Лѣско, й зô всѣми забудованями ґаздôвскими. Земля тамъ дуже добра, що посѣешь на нѣй то ся все уродить. Також есть и лѣсы й луки й пасовиска. Хто тôлько бы якого поля хотѣвъ то може собѣ тамъ выбрати по цѣнѣ дуже приступнôй, бо тôлько вôдъ 150 до 200 риньскихъ за моргъ. Суть еще условія и такѣ, що еслибъ хто купивъ 100 морґôвъ разомъ то дôстане морґъ по 150 риньскихъ и будинки за дармо дôстане. А еслибъ хто хотѣвъ купити тôлько пару морґôвъ, то мусить платити по 200 риньскихъ за морґъ. Понеже нашихъ людей въ Америцѣ есть велике число зъ Лемкôвщины, котрѣ не мыслять бути тутъ въ Америцѣ тôлько хотять вертати до краю а не мають на що, то можуть въ згаданôмъ селѣ купити собѣ кôльканайцять морґôвъ доброго поля.

Єсли бы хто хотѣвъ бôльше о тôмъ дôзнати ся, нехай пише на адресу: Всеч. о. Володимиръ Чайковскій, парохъ въ Загочевю, почта Балигородъ, Галичина. Вôнъ добрый рускій священникъ и удѣлить кождому охочо рады.

Павло Зятикъ.

Зъ Питсбурґу, Па.

Одного разу увôйшовъ я до одного дому вôдвѣдати своихъ товаришѣвъ и спôткавъ я тамъ одного Русина (Москаля зъ пôдъ Горлиць), котрый колись бувъ акуратнымъ Русиномъ, бо я его познавъ еще передъ трема роками, то знаю, що ходивъ до рускои церкви, говоривъ по руски и т. д. Але теперь то я не можу вамъ выразно сказати що вôнъ есть. Говорить по руски, бо инакше не знае. Коли дещо пише, то пише нѣбы то по руски, але ляцкими буквами. Каже, що вôнъ не е анѣ Украинець, анѣ Москаль, анѣ Полякъ лише Русинъ, але якій то може бути Русинъ, що по ляцки пише а до твердорусскихъ належить, то просто можна сказати, що то ..., бо акуратный, справедливый Русинъ говорить по руски, пише по руски и молить ся по руски. Казавъ той Москаль зъ пôдъ Горлиць, що мы всѣ радикалы не вѣримо въ Бога анѣ въ нѣщо и що попики радикалы такъ само не вѣрять въ нѣщо кромѣ надприродной силы. Говоривъ ще и другѣ дурницѣ, то я его питавъ, де вôнъ того всего навчивъ ся, а вôнъ менѣ сказавъ, що вôнъ читае книжки и ґазеты то такимъ способомъ вôнъ навчивъ ся. Я его питаю, якѣ книжки и ґазеты вôнъ читае, а вôнъ менѣ казавъ, що читае кривославный Свѣтъ, новойорску казету и книжку, котру „издалъ ґаспадинъ Б....ъ. Я ему кажу, що я до такихъ шматъ анѣ не дивлю ся, що я читаю тутешну »Свободу« и старо краєвѣ: »Дѣло«, »Поступъ«, »Гайдамаки« и книжки зъ выданя „Просвѣти". То вôнъ въ той часъ такъ скочивъ якъ бы его хто бôгзна якъ посмаровавъ и каже: та ты радикалъ, ты належишь до тихъ перекинчикôвъ Украинцѣвъ, — а каже — ты анѣ не знаешь що то значить Украина анѣ твои родичѣ не знають, бо Украины въ свѣтѣ, каже, не було, нема анѣ не буде, тôлько одна Росія була, есть и буде и мы всѣ маемо ся еѣ тримати и т. и. И прошу васъ, любѣ читателѣ, осудѣть самѣ, чи такій чоловѣкъ мае хочь троха здорового розуму? Зъ певностею нѣтъ, бо чоловѣкъ зô здоровымъ розумомъ самъ до московского ярма шию не буде закладати, щобы нимъ робили якъ худобою. Прочитайте и розважте надъ тимъ, чого можна навчитися зъ выдавництвъ ґ. Б...ха и другихъ.

Молодый радикалъ И. Р.

---

120 Новыхъ членôвъ.

Въ мѣсяцю Марцю 1904 приступили до Р. Н. Союза слѣдуючи новѣ члены:

В. 1. Дудиньскій Иванъ
Брехунъ Иванъ
Копакъ Петро
Мадяръ Стефанъ
Дупнякъ Василь
Новотный Павло
Булко Андрей
Бостраба Осифъ
Лацко Андрей
Булко Иванъ, дитина
„ Михайло „
В. 3. Риджаничь Василь
В. 5. Мѣцѣнь Андрей, дитина
В. 6. Пданый Василь
В. 9. Спейсъ Михайло
В. 10. Мадзѣкъ Семанъ, дитина
Гомко Михайло „
В. 12. Фецко Илярій
Хома Марко
Бохно Симеонъ
В. 16. Дзяба Аннмъ
В. 17. Курекъ Иванъ
В. 18. Дуркотъ Емиліянъ
В. 20. Дубасъ Марія
„ Микола, дитина
Посацка Розалія „
В. 22. Фрицко Микола
В. 23. Раганъ Михайло
В. 25. Фицай Василь
В. 28. Урбанъ Осифъ
В. 29. Корба Максимъ
В. 30. Чапля Кароль
Волосиновичь Михайло
Сивякъ Осифъ
Савка Семанъ стар.
Палиця Стефанъ
Солтисъ Михайло
Домбровякъ Михайло
Мусила Иванъ
Пѣтухъ Микола
Дмитринъ Иванъ
Волкъ Стефанъ
Борцаба Антонъ
Красулякъ Иванъ
Савка Михайло, дитина
Шипула Митро „
В. 33. Пинкашевичъ Афтанасъ
Процанинъ Антонъ
Хомка Федоръ
Єдинакъ Онуферъ
Приступникъ Михайло
В. 37. Круховскій Иванъ
В. 40. Лабанцъ Иванъ
Муринка Онуфрій
В. 41. Гриньовенько Павло
В. 45. Мусяла Стефанъ
В. 46. Пиринъ Стефанъ
Нѣмецъ Теодоръ
Папаровскій Иванъ
„ Данько, дит.
В. 47. Дитко Петро „
В. 48. Багрій Василь,
Боцюба Иванъ, дитина
В. 49. Кундрачикъ Юрій
В. 53. Сасъ Иванъ
Запоточный Иванъ
Гаврила Марія
Даньчо Анна, дитина
Гаврила Иванъ „
В. 55. Салакъ Олекса
Поляньскій Осифъ
Ступиньскій Семанъ
Обухъ Иванъ
Астрябъ Дионизій
В. 57. Гула Анна
В. 58. Гвоздь Онуферъ
В. 60. Гонтекъ Мартинъ
В. 62. Вахъ Иванъ
Мищишинъ Данько
В. 63. Шаланкевичъ Марія
В. 64. Бистрицкій Ииррій
В. 65. Герила Иванъ
Старанка Иванъ, дитина
В. 66. Яворницкій Яцко
В. 69. Березовскій Павло
Высочаньскій Петро
Кобанъ Анна
В. 74. Оленчанъ Марія
Гирча Марія
В. 76. Хома Василь
В. 77. Онисикъ Тимко
В. 78. Плюсква Михайло
Ґамбаль Яковъ
В. 82. Сротякъ Андрей
В. 84. Балоґа Иванъ
В. 85. Баркулъ Антонъ
Осадецъ Игнатій
Когутъ Осифъ, дитина
„ Андрей „
В. 95. Мигаликъ Юрко
Сивякъ Юрко
Пацлавскій Антонъ
Шипула Владиславъ
Солтисъ Афтанасъ
В. 97. Сѣичакъ Михайло
Смала Осифъ, дитина
Гринто Михайло „
В. 100. Гучко Марія
Лабашъ Францѣшка
Унисно Анеля
В. 102. Ильчакъ Михайло
В. 103. Брѣжакъ Себестіянъ
Куручъ Михаилъ
Боднаръ Юрій
В. 104. Олинякъ Григор.
Кароль Василь
Чабинякъ Осипъ
Гарасимôвъ Трофіянъ
В. 106. Гербутъ Иванъ
В. 107. Гарасевичъ Василь

С. Ядловскій,
головный секретарь.

„SVOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-211 Linden Str, Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16. 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода"

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
До старого краю на рôкъ $2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року $1.00
До старого краю на пôвъ року ... $1.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA"
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименτыхъ дописей непринимаємо.

Хто хоче, щобы те, що напише, було друковане въ „Свободѣ" въ Четверь, мусить прислати рукопись до Скрентонъ найдальше въ Пятницю вечеръ.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Єще въ справѣ руского греко-католицкого епископства въ Америцѣ.

Кождому звѣсно, якъ тяжко въ Америцѣ зôбрати Русинôвъ на нарады хочь бы и въ якôй важнôй справѣ. Причиною тому велике вôддалене однои рускои кольонiи вôдъ другои и въ наслѣдокъ того величезнѝ кошты такихъ зъѣздôвъ, та се, що майже всѣ Русины, се робôтники, котрѝ не могуть своимъ часомъ розпоряджати пôсля своеи власнои волѣ.

Лишь на конвенцiи поодинокихъ орґанізацій зъѣжджають ся представителѣ навіть найдальшихъ кольоній и то въ бôльшôмъ чи меншѣ якъ на якѝ-небудь другѝ зборы.

Маючи все повысше на увазѣ та ще й те, що слѣдуючого мѣсяця вôдбудуть ся дворôчнѝ конвенцiи двохъ найбôльшихъ рускихъ орґанізацій Союза и Соединенія (въ котрыхъ бôльшôсть мають греко-католики), — Русины зъ Елмайры, Н. И. (А. Курила, И. Тарбай и Мовчанъ) пôддають отсимъ кôлька своихъ гадокъ до публичнои вѣдомости, надъ котрыми варта застановитись тутешному гр. к. загалови.

Гадки се такѝ:

Выкорыстати великій зôбръ людей, що зъѣдуть ся на конвенцiю Союза и Соединенія для посуненя впередъ справы греко-католицкого епископства, але въ сей способъ, щобы зъ сего не було кривды нѣ Союзови нѣ Соединенію.

Коштъ однои и другои конвенцiи и такъ великій, бо кождый делеґатъ и урядникъ мусить мати заплачене за дорогу и за дни. Чомужъ тѝ делеґаты и урядники и священики, що будуть на конвенцiяхъ, не моглибы зôстати по своихъ конвенцiяхъ єще оденъ день и радити лишь выключно надъ справами церковными?

Той оденъ день не коштувавъ бы богато; 2 чи 3 доляры радо заплатилобы кожде братство або церковьсвому делеґатови — а користь зъ такихъ нарадъ була бы величезна. Се були бы справдѣ першѝ зборы представителѣвъ великои бôльшости американьского грек. к. руского народа а голосъ такихъ зборôвъ бувъ бы справдѣ голосомъ народнымъ. На тыхъ зборахъ люде зôбранѝ зъ нагоды конвенцiи „Союза" выбрали бы своихъ трехъ кандидатôвъ на епископа*) а зôбранѝ на конвенцiи „Соединенія", выбрали бы своихъ трехъ кандидатôвъ на епископа.

Кромѣ сего делеґаты конвенцiи Соединенія нехай бы выбрали свôй комітетъ, котрый вразъ зъ Духовною и Головною Радою Рускои Церкви въ Америцѣ становивъ бы спôльный комітетъ для дальшого веденя сеи справы.

Сей комітетъ вôдбувъ бы мітинґъ и выбравъ зъ помѣжь себе урядъ, се єсть тѣснѣйшій комітетъ.

Задачею того тѣснѣйшого комітету булобы имена шѣстьохъ кандидатôвъ на епископôвъ розôслати до всѣхъ греко-католицкихъ парафій въ Америцѣ и зарядити голосоване, щобы переконатись чи поодинокѝ парафiи годять ся на тыхъ кандидатôвъ. Заразомъ кожда парохія подалабъ свою гадку, котрыхъ зъ тыхъ кандидатôвъ волѣлабъ радше бачити епископами якъ другихъ.

Рôвночасно кожда парохія зложилабы на руки комітету заяву, скôлько зъобовязує ся щорôчно жеревувати на удержане епископа.

По скôнченю голосованя и вôдобраню заявъ вôдъ поодинокихъ парафій, комітетъ выпрацювавъ бы меморіялъ и заславъ его до Риму зъ жаданемъ, щобы Римъ именувавъ двохъ священикôвъ зъ помѣжь шѣстьохъ кандидатôвъ епископами и то одного зъ однои тройцѣ, другого зъ другои.

Розумѣє ся, що въ дотичнôмъ меморіялѣ булобы описане якъ найдокладнѣйше теперѣшне положене греко-кат. въ Америцѣ та зазначене зъ якихъ фондôвъ малибы мати удержане будучѝ епископы.

Зъ меморіяломъ бувъбы залученый также статутъ Рускои Гр.-К. Церкви въ Америцѣ, тѣснѣйшимъ комітетомъ оброблений, и всѣми парохіями принятый та затверджений.

Ось такѝ то гадки высше згаданыхъ Русинôвъ зъ Елмайры, Н. Й. Додати ще мусимо, що тѝ люде бажали бы також, щобы поконвенцiйнѝ зборы „Союза" и „Соединенія" якъ найострѣйше запротестували противъ именованю о. А. Годобая епископомъ для гр. к. въ Америцѣ.

До недавного часу справою епископства интересувались майже выключно попы а радше одна часть тутешныхъ попôвъ, то єсть попы галицкѝ. Загалъ народу здававъ ся бути досыть обоятнымъ, а бôльшôсть попôвъ сидѣла тихо або кидала колоды пôдъ ноги тымъ, котрѝ въ наслѣдокъ своихъ заходôвъ нетôлько стали зненавидженѝ тутешными айрискими бискупами, але навіть свôй власный „пастырь" не провѣдавши справы зволивъ имъ публично закинути несовѣстнôсть, єресь, черезъ що деякимъ вôдобравъ охоту до працѣ въ тôмъ напрямѣ а всѣлякимъ „насѣкомымъ", що взяли собѣ за задачу нищити „украинцофъ" давъ свою санкцію...

Та то все вже належить до минувшины, до исторіи.

Теперь самъ народъ зачинає говорити про сю справу и єсть надѣя, що буде о нѣй говорити такъ довго, доки не доведе сеи справы до якогось кôнця.

Оно такъ и повинно бути, щобы народъ передовсѣмъ про се говоривъ, бо мати порядокъ въ справахъ церковныхъ лежить передовсѣмъ въ интересѣ народа а не священикôвъ.

Священики се одиницѣ и то такѝ, зъ котрыхъ бôльшôсть думає вертати назадъ до краю.

Священикамъ зовсѣмъ се не шкодить, єсли они пôдъ властію айрискихъ епископôвъ а противно навѣть лѣпше, бо тогды они независимѝ вôдъ народа а лишь вôдъ одного айриского епископа.

Священики не терплять и на тôмъ, єсли церковь на айриского епископа записана.

Але народъ терпить и на однôмъ и на другôмъ и на третôмъ, бо весь народъ не верне назадъ до краю, але остане тутъ жити.

Длятого крайна вже пора, щобы греко-кат. рускій народъ зрозумѣвъ свôй интересъ, вôдкинувъ вôдъ себе байдужнôсть и положивъ тревалу пôдставу пôдъ свою церковну орґанізацію.

Теперь на се послѣдный часъ, але въ виду наближаючихъ ся Конвенцій заразомъ и найдогôднѣйшій часъ!

*) Кандидатôвъ на епископôвъ моглибъ выбирати не конечно зъ помѣжь тутешныхъ, але также зъ помѣжь старокраєвыхъ священикôвъ.

Оголошеня а читателѣ.

Про сю справу було вже писано коротко въ „Свободѣ" а нынѣ хочемо написати про те трохи бôльше.

Рôжнѝ фірмы та компанiи а то и поодинокѝ люде дають свои оголошеня до часописей и часописи друкують тѝ оголошеня. Однакъ зъ сего не выходить, щобы часописи мали вôдповѣдати за змѣстъ друкованыхъ ними оголошень, або за чесноту и ретельнôсть тихъ, котрѝ дають оголошеня. Се зовсѣмъ природне.

Ось припустѣмъ, що зъ Чикаґо або Клівеляндy подасть якась компанія оголошене до часописи, що друкуєсь въ Ню Йорку. Чи можливо для тои часописи переконатись о тôмъ якъ тая компанія стоить, чи она складаєсь зъ чесныхъ людей, або чи въ тôмъ оголошеню не крие ся яка штука або и ошуканьство? Зовсѣмъ нѣ, бо таке довѣдуване ся про становище дотичнои компанiи, що дала оголошене, коштувалобъ бôльше якъ тѝ грошѣ, що часопись дôстане а неразъ навіть помимо найбôльшихъ коштôвъ годѣ довѣдатись о правдивôмъ станѣ рѣчей. Отже жадна часопись не може бути одвѣчальна за оголошеня, якѝ друкує, вынявши такѝ выпадки, колибъ часопись свѣдомо оголошувала звѣстныхъ ошуканцѣвъ и помагала имъ ошуковати своихъ читателѣвъ. Але того мабуть жадна часопись не робить.

Щожъ зъ того слѣдує? Слѣдує тоє, що тѝ що читають оголошеня и хотѣлибъ зъ нихъ робити ужитокъ, повиннѝ бути осторожными, а єсли довѣдають ся, що справдѣ якась компанія або чоловѣкъ маючій оголошене въ часописи, ошукує людей — повиннѝ сейчасъ дати про се знати редакцiи тои часописи, въ котрôй таке оголошене вычитали.

Певна рѣчь, що деякѝ оголошеня друкованѝ по анґлійскихъ и другихъ часописяхъ, суть обчисленѝ впростъ на обдурюване людей, але сего не можна сказати про всѣ оголошеня взагалѣ. Примѣромъ, одного разу було въ однôй анґлійскôй часописи таке оголошене: „Хто пришле намъ доляра, того научимо, въ якій спосôбъ може легко заробити 25 долярôвъ на день." Пôдъ оголошенемъ було подане имя „компанiи". И що думаете? Многѝ люде писали листы до сеи „компанiи" и посилали ихъ вразъ зъ долярами. „Компанія" ховала грошѣ до кишенѣ а имъ вôдписувала такъ:

„Пов. Пане: Дайте оголошене до ґазетъ таке якъ маємо мы, а коли знайдете кождого дня 25 дурнѣвъ, що вамъ повѣрять, то заробите щодня въ легкій спосôбъ 25 долярôвъ."

Люде дôставши такѝ листы ховали ихъ до кишенѣ не кажучи про се нѣкому нѣ слова та кляли „компанію", котра тимчасомъ робила дальше бизнесъ и въ короткôмъ часѣ зробила кôлькадцять тысячь долярôвъ.

Але, якъ сказано, не всѣ оголошеня суть сего рода.

Многѝ люде дають ся натягати рôжнымъ фірмамъ тому, що не суть осторожнѝ и не знають права. Прочитає неразъ чоловѣкъ оголошене и напише листъ до якои фірмы або доктора, що дає се або те за дармо (?), ажь тутъ въ пару днѣвъ опôсля приходить до него на експресѣ пачка C. O. D., за котру треба заплатити 5, 6, а неразъ 10 або и бôльше долярôвъ. Чоловѣкъ цѣкавый знати що въ пачцѣ є або боить ся „баламуты", єслибъ не вôдобравъ пачки — ну и платить за неѣ жадану суму — на тоє тôлько, щобы переконатись, що єго „натягнено."

Дуже добре єсть тримати вôдписи (копіи) листôвъ писаныхъ до рôжныхъ компаній або докторôвъ, щобы въ разѣ потребы було чимъ высвѣдчитись. Також нѣхто не повиненъ замовляти (ордерувати) нѣчого, доки не переконаєсь, що рѣчь, яку хоче собѣ замовити, справдѣ варта сѝ грошѣ.

А вже нѣхто не повиненъ брати зъ експресового офису пачки адресованои до себе, та платити за неѣ грубѝ грошѣ, хочь бы въ тôй пачцѣ були „вселѣчучѝ медицины" чи що другого, єсли той до кого они адресованѝ не казавъ собѣ ихъ присилати. Нѣхто не має права змусити другого приняти и платити грошѣ за рѣчь, котрои вôнъ не замовлявъ.

Такъ само нѣхто не повиненъ бути так дурный, щобы замовляти якусь рѣчь такъ: „пришлѣть менѣ се або те, а що треба буде то я заплачу," бо тогды, єсли той въ кого рѣчь замовлена, чоловѣкъ нечесный, то може порахувати собѣ за неѣ хочь яку суму и замовившій мусить еѣ заплатити.

Отсихъ пару слôвъ нехай будуть нашимъ читателямъ въ перестрогу и науку, єсли хочуть замовляти що вôдъ людей, котрѝ дають свои оголошеня до американьскихъ, рускихъ, словеньскихъ, польскихъ и еще якихъ бы тамъ не було часописей.

Прочь зъ хрунями!

Кождый чесный Русинъ знає кого у насъ въ Америцѣ называють хрунемъ. Хрунь се той чоловѣкъ, котрый дуже подôбный до звѣряти, про котре кажуть: „сама с.... мѣшокъ дре и сама квичить." Є се звычайно чоловѣкъ або зарозумѣлый, або дурный, або упертый, або пôдлый, або одно и друге и трете и четверте на купу.

Русины! стережѣть ся такихъ людей мовь заразы. Нехай не буде нѣ одного такого чоловѣка мѣжь вами: нѣ въ братствѣ, нѣ въ Союзѣ, нѣ въ парафiи, нѣ въ бизнесѣ а тымъ менче у вашôй хатѣ або роди́нѣ. А знайдесь такій — прочь зъ нимъ!

Не шкодуйте тыхъ пару центôвъ, котрѝ зъ него може маєте, бо такій чоловѣкъ мовь тая згнилизна буде вамъ затроювати ваше здоровле и, єсли не теперь, то колись, принесе вамъ бôльше клопоту и втраты, якъ вы може того сподѣєтесь.

Памятайте, що все на свѣтѣ має цѣну не пôсля своеи скôлькости и величины, але пôсля своеи якости. Велика купа смѣтя не має жаднои вартости, але навѣть маленькій кусень золота має цѣну велику.

Єсли мы Русины хочемо свобôдно розвивати ся и поступати напередъ, мусимо позбутись разъ на всегда тыхъ, що вмѣсто ити разомъ зъ нами и працювати рука въ руку — самѝ нѣчого не роблять та ще другихъ роботу псують.

Тожь ще разъ кажемо: прочь зъ хрунями и зъ всѣми, що явно чи тайно зъ ними тримають.

Зôставмо ихъ на боцѣ, не зносѣмъ ся зъ ними. Нехай они идуть собѣ своєю дорогою. Нехай покажуть овочѣ своеи працѣ (?!)

Що чувати въ свѣтѣ.

СЕНАТОРЪ Віліємсъ зъ Ілінойсъ критикувавъ оногды въ конґресѣ політику републиканьскои партiи, доказуючи, що она ширить деморалізацію и корупцію въ політичнôмъ житю. Проводирѣ сеи партiи не хотѣли навѣть допустити до совѣсного переведеня слѣдства въ справѣ почтовыхъ скандалôвъ. Переведено его лише про людске око, абы не скомпромітувати самыхъ себе. Бесѣдникъ закидавъ также президентови Рузвелтови и ґенеральному прокураторови Наксови, що є покровителями тростôвъ.

Коли през. Рузвелтъ обнявъ свôй урядъ, уходивъ за ворога тростôвъ. Вôдъ тодѣ одначе все змѣнило ся. Нынѣ тросты живуть изъ президентомъ въ найбôльшôй згодѣ. Не знати лише, якъ оно скôнчить ся при сегорôчныхъ выборахъ на президента. Народъ все возьме пôдъ розвагу и все осудить якъ слѣдъ при вôддаваню своихъ голосôвъ.

НАЙВЫЗНАЧНѢЙШѢ проводирѣ муринôвъ въ Сп. Державахъ заявили, що мурины не гадають довше пôдпомагати ворожѝ собѣ партiи бѣлыхъ. Орґанізують они національну муриньску партію, котра поставить зъ помѣжь себе чорного кандидата на президента Сп. Державъ, а всѣ мурины вôддадуть на него свои голосы. Нова партія має называти ся „Нейшіонелъ Сивілъ Лібералъ Партi". Въ еи програмѣ буде удержавлене зелѣзниць, телеґрафôвъ, телефонôвъ, трамваѣвъ и т. п. Для старыхъ муринôвъ, котрѝ були въ неволи, домагає ся державного вôдшкодованя и сталои платнѣ.

АВСТРІЯ не перестає збройти ся и приготовляти ся до войны. До англійскихъ дневниковъ доносять зъ Вѣдня, що змобілізувала она третій корпусъ своей арміи и згромадила военну фльоту. Войско такъ порозмѣщуване, що кождои хвилѣ може бути перекинене до Македоніи.

ГРÔЗНЕ повстанє выбухло въ голяндскихъ кольоніяхъ на островѣ Суматра. Именно збунтовало ся воевниче племя Ахінчовъ, котре заселяє пôвнôчну Суматру. Минулого тыждня, якъ телеграфують до Амстердаму, звело голяндске войско зъ ворохобниками кроваву борбу, въ котрôй мало згинути 541 Ахінчовъ. Втраты Голяндцѣвъ выносять 3 убитыхъ и 25 раненыхъ.

СЕРБСКІЙ король Петро I., велѣвъ подати ся до димісіи дванайцятьомъ офіцирамъ, котрй брали участь въ заговорѣ на житє короля Александра и королевои Драґи. Офіциры выступили вже зъ арміи.

До сего кроку спонукали Петра I. Англія, Нѣмеччина, Австрія и прочй державы, котрй домагали ся, абы убійники були покаранй. Новый король довго важивъ и надумувавъ ся, та коли всѣ державы зôрвали зъ Сербією дипльоматичнй зносины, увидѣвъ що треба щось зделати про людске око. Выгнавъ отже убійниковъ и больше нѣчого. Можуть теперь жити собѣ выгôдно и спокôйно, бо нема сумнѣву, що имъ за все добре заплачено.

Война на далекôмъ Сходѣ.

Японцѣ заняли вже цѣлу Корею майже безъ выстрѣлу. Російскй войска всюда цофали ся передъ ними и нынѣ, кромѣ кôлькохъ сотень козаковъ нема вже ихъ въ Кореи. Навѣть мѣсто Вію, де була сильна російска залога, заняла японьска армія. Коли передна сторожа Японцѣвъ появила ся минулого тыждня коло мѣста, 2000 російского войска лишило его и подало ся за рѣку Ялу. Наслѣдкомъ сего стали ся Японцѣ панами полудневого побережа рѣки и кождои хвилѣ можуть напасти на Манджурію. Черезъ загорнене мѣста Вію зыскали они также контролю надъ портомъ Йонґамбо, якій лежить при входѣ рѣки Ялу до моря. Теперь можуть японьскй кораблѣ плысти горѣ рѣкою и перевозити войско, поживу та муніцію безъ поважнѣйшихъ перепонъ изъ стороны російскои арміи.

Нема сумнѣву, що Росіяне не цофають ся зô страху передъ ворогомъ, але на приказъ начального вождя, ґенерала Куропаткина. Его планомъ є имовѣрно принадити Японцѣвъ до Манджуріи, де російска армія має догôднѣйше поле до дѣланя, а опôсля вôдтяти вôдъ Кореи и розбити за однымъ замахомъ. Чи ему удасть ся така штучка, покы що годѣ знати, та се певне, що вôнъ не хоче теперь воювати въ Кореи и всѣ свои силы стягає до Манджуріи.

Парискій дневникъ „Фіґаро“, обговорюючи военну ситуацію на далекôмъ Сходѣ, доходить до того заключеня, що російска армія мусить цофати ся зъ Кореи. Послѣ его обчисленъ Росія має на поли борбы войска: 170 тысячь пѣхоты, 17 тысячь кавалеріи и 256 гарматъ. Зъ того числа 20 тысячь пѣхоты, 5000 кавалеріи и 32 гарматъ стереже зелѣзницю, такъ що до фронту не въ силѣ она выслати больше якъ 150 до 160 тысячь войска. Правда, що до кôнця червня російска армія буде числити въ Манджуріи около 500 тысячь войска, позаякъ кождого дня прибуває для неи по кôлька тысячь люда, та хто знає, чи Японцѣ схочуть ждати до того часу. Они можуть кождои хвилѣ кинути ся на ворога, а тодѣ буде кудо коло Росіи. Єи армія, о много слабша чисельно и розкинена по Кореи та Манджуріи, була бы поборена безъ великого напруженя изъ стороны Японцѣвъ. Задля сего ґен. Куропаткинъ стягає войско зъ Кореи и громадить на кôлькохъ головныхъ точкахъ въ Манджуріи.

Пляны Японцѣвъ и рухи ихъ войскъ не звѣсні нѣкому. Японьске правительство держить все въ найбôльшôй тайнѣ. Дописувателѣ великихъ дневниковъ и войсковй представителѣ чужихъ державъ також не можуть нѣчого дôзнати ся, бо Японцѣ держать ихъ здалека вôдъ своеи арміи, або прямо выгонюють вôдъ фронту. Кромѣ того всѣ телеґрамы, высыланй зъ поля борбы, пôдлягають строгôй цензурѣ, тымъ-то й тяжко дôзнати ся правды.

ВѢСТИ про новый нападъ Японцѣвъ на Портъ Артуръ не справджують ся. Японьска фльота щезла десь передъ 6 днями и годѣ дôзнати ся, де теперь находить ся. За те російска ескадра чимразъ частѣйше выплывае на повне море и маневруе та выконує якись тайнй рухи. Ходить чутка, що Японцѣ хотѣли напасти на Портъ Артуръ дня 9 с. м. але дôзнали ся черезъ своихъ шпеґунôвъ, що Росіяне приготовленй до нападу и понехали свôй намѣръ. Того дня торпедова фльота адмірала Макарова патролювала по морю, а великй военнй кораблѣ кружляли въ боевôмъ рядѣ коло Портъ Артура. Доносять також, що Росіяне укрѣпили теперь, лѣпше Портъ Артуръ, побудували кôлька новыхъ фортôвъ надъ моремъ, позакладали міны и такъ приготовились, що можуть знищити цѣлу японьску фльоту, коли ще разъ вôдважить ся напасти на крѣпость.

Телеґрамы.

Токіо, 7. цвѣтня. Японцѣ пôслали великй транспорты войска и войсковыхъ провіянтôвъ въ напрямѣ лиману рѣки Ялу.

Лондонъ, 7. цвѣтня. Часопись „Глобъ“ доносить, що Росія замовила 6 новыхъ торпедниковъ, якй мають бути збудованй въ короткôмъ часѣ. Шѣсть торпедниковъ збудують американьскй, а шѣсть російскй корабельнй варстаты.

Сеулъ, 8. цвѣтня. Американьскій місіонаръ, котрй ту приѣхали сегодня, говорять, що коло Гай Ю, 50 миль на пôвночь вôдъ Чемульпо, стрѣчали японьску фльоту, зложену зъ 40 транспортовыхъ кораблѣвъ. Догадують ся, що бувъ се новый транспортъ японьскихъ войскъ до Кореи.

Портъ Артуръ, 9. цвѣтня. Командантъ російскои залоги въ Портъ Артурѣ велѣвъ похоронити зъ великими почестями японьского офіцира Такоса Гіросе, котрый боровъ ся зъ очайдушною хоробростію и погибъ пôдчасъ последнего атаку на Портъ Артуръ. дня 27. м. м. Японьскій командантъ фльоты присилавъ за се сердечну подяку російскому командантови крѣпости.

Чіфу, 10. цвѣтня. Тутешнй рыбаки бачили 20 японьскихъ кораблѣвъ, якй плыли въ напрямѣ Портъ Артура.

Ню-Чвангъ, 11. цвѣтня. Російске войско стрѣляло зъ крѣпосныхъ гарматъ до корабля, що наближавъ ся въ ночи до порту и убило двохъ Хинцѣвъ.

Петербургъ, 12. цвѣтня. Ґен. Куропаткинъ выѣхавъ на инспекцію войска, котре стоить надъ рѣкою Ялу.

Що се за люде?!

Вôдъ якогось часу москвофилы кричать, що Русины протестують противъ „Свободы“ ба навить друкують ихъ (?) листы, а властиво листы ними самыми фабрикованй. Розумѣе ся, що все те есть лише туманенемъ людей, бо если хтось справдѣ не годить ся зъ тимъ що „Свобода“ пише або не хоче еѣ читати, то може написати впрость до редакціи „Свободы“ а не куды инде.

Сеи дороги уживъ „господинъ“ Л. А. Симъ зъ Микиспортъ, Па. а що той листъ дуже добре показуе що се за люде, котрй противъ „Свободы“ „кікують“— то подаемо тутъ фотоґрафію сего листу.

Дословно надрукованый сей листъ выглядавъ бы такъ:

McKeesport. Pa Apr 9–04

Христосъ воскрессе —

Прошу въ Сесвôтлу редакцію Свободы щобы Менѣ Свою Газету — Свободу Непосылала боя ейъ больше читати нехочу. наветъ ейъ неприйму. Досвого Дому и Отсылаю подругейъ — расъ

Лука А. Симъ

Box 431 McKeesport, Pa

Якъ кождый бачить, господинъ Симъ не научивъ ся еще по руски писати. Пише воскресе черезъ два сс, думаючи, що „твердый“ Русинъ мусить всюды два с писати, бо инакше се було бы по фонетичному, по радикальному, по „вкраїньски“ и т. д. Букву ъ также пише тамъ де треба и де не треба навѣть по самогласныхъ (примѣромъ ейъ), думаючи правдоподобно, що чимъ больше буде въ листѣ йоровъ, тимъ скорше кождый пôзнае, що вôнъ твердый Русинъ. Словомъ, господинъ Симъ (не знаемо скôлько ему роковъ), але еще не научивъ ся по руски писати не то фонетикою, але навить по твердому, етимольоґією. И за се слово г. Симъ не може погнѣвати ся, бо се свята правда.

Але за те господинъ Симъ научивъ ся критикувати се, чого не розумѣе и учити другихъ того, чого самъ не знае. Та дарма. Тутъ „фрі контрі“ и вôльно кождому робити якъ хоче... такъ бодай думають всѣ твердй Русины.

Руской справѣ въ Америцѣ не дуже се пошкодить, наколи госп. Симъ и другй ему подôбнй збаламученй люде перестануть „Свободу“ читати, але пошкодить здае ся самому госп. Симови. Читаючи „Свободу“, вôнъ научивъ бы ся бодай троха лѣпше по руски писата, такъ якъ научились зô „Свободы“ редакторы нюйорской казеты и другй — а коли перестане „Свободу“ читати, то буде и дальше писати всюды по два с та класти йоры при кождôмъ словѣ и зъ переду и ззаду.

Для загалу нашихъ читателѣвъ повысшій листъ може бути о стôлько цѣкавый, що показуе, якъ высоко ученй и мудрй тй люде, котрй дають ся баламутити москвофиламъ и протестують противъ „Свободы“ по москвофильскихъ казетахъ.

Справоздане касове „Р. Н. Союза“ за мѣсяць Мартъ, 1904.

Ч. бѣжуче		
1491	Granville, N. Y. Бр. св. Геор.	19.30
1492	Chisholm, Minn. Бр. св О. Николая	10.50
1493	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	22.08
1494	Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	15.94
1495	McKeesport, Pa. Бр. св. І. Хрест.	103.00
1496	Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	9.30
1497	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	81.06
1498	Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих	20.30
1499	Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	18.18
1500	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	24.25
1501	Buffalo, N. Y. Бр. св. І. Хрест.	62.42
1502	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	50.50
1503	Terryville Conn., Бр. св. Арх. Михаила	10.35
1504	Manown, Pa. Бр. св. О. Николая	44.26
1505	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	24.80
1506	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	96.37
1507	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	8.75
1508	Ridge, Pa. М. Р. Н. С.	3.71
1509	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	30.63
1510	Chicago, Ill. М. Р. Н. С.	14.71
1511	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Иліи	35.89
1512	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	6.80
1513	Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	25.05
1514	New York, N. Y. М. Р. Н. С.	28.70
1515	Cameron, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	14.95
1516	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	17.68
1517	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	29.10
1518	Jersey City, N. J. Тов. Родина	24.55
1519	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	26.55
1520	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	35.00
1521	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	28.07
1522	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	74.80
1523	Trauger, Pa. Бр. св. І. Хрест.	46.09
1524	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	21.30
1525	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	81.45
1526	Desloge, Mo. Бр. св. І. Хрест.	47.87
1527	Elizabeth, N. J. Бр. св. Волод.	29.75
1528	Superior, Pa. Бр. св. Георгія	27.35
1529	Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	38.02
1530	Jersey City, N. J. Клюбъ 4-охъ Мих.	12.10
1531	Marion Heights, Pa. Бр. св. О. Ник.	10.30
1532	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	68.80
1533	Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	16.54
1534	Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	46.52
1535	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	32.03
1536	Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	18.12
1537	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	73.36
1538	Monessen, Pa. Бр. св. І. Хрест.	50.88
1539	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	9.00
1540	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	65.98
1541	Fredericktown, Pa. Бр. св. П. и П.	22.77
1542	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	23.72
1543	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	71.00
1544	Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	19.45
1545	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	29.55
1546	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	119.70
1547	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	99.81
1548	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	16.31
1549	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	32.85
1550	Glen Lyon, Pa. Сестр. бр. Пр. Богор.	23.37
1551	Mutual, Pa. Бр. св. І. Хрест.	12.50
1552	Old Forge, Pa. М. Р. Н. С.	3.75
1553	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	16.68
1554	Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	13.65
1555	Mt. Carmel, Pa. Сестр. бр. Пр. Богород.	9.11
1556	Baltimore, Md Бр. св. П. и П.	12.48
1557	Pittsburg, Pa. М. Р. Н. С.	69.64
1558	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	248.97
1559	Breslau. Pa. Бр. св. Андр.	74.25
1560	West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Богор.	24.57
1561	McKeesport, Pa. Сестр. бр. св. Ольги	8.15
1562	Perth Amboy, N. J. М. Р. Н. С.	6.70
1563	Scottdale, Pa. Бр. св. І. Хрест.	16.69
1564	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	55.90
1565	Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	15.75
1566	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	43.80
1567	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михаила	57.00
1568	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	24.01
1569	New York, N. Y. Тов. Зоря	31.14
1570	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Иліи	103.65
1571	Olyphant, Pa. Бр. св. І. Хрест	168.93
1572	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	68.00
1573	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	29.00
1574	Seymour, Conn. Бр. св. І. Хрест.	24.31
1575	Philadelphia, Pa. М. Р. Н. С.	12.08
1576	Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	132.42
1577	Whitney, Pa. Бр. Трех. Свят.	51.39
1578	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	34.51
1579	Yatesboro, Pa. М. Р. Н. С.	20.10
1580	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	64.70
1581	Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	12.87
1582	Yorkville, O. М. Р. Н. С.	14.16
	Разомъ приходъ въ Мартѣ	3,652.40
	Готôвка зъ кôнцемъ Февруара	16,552.30
	Разомъ приходъ	20,204.70
	Розхôдъ въ Мартѣ	5,308.02
	Разомъ готôвка въ банку зъ кôнцемъ Марта	14,896.68
	Пожички	1,507.90
	Загальный станъ касы зъ кôнцемъ Феб. 1904,	$16,404.58

А. Шаршонь, касієръ, С. Ядловскій, секретарь,

Н. Пôдгорецкій, контрольоръ.

L 63

Справы „Союза“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головный предсѣдатель } о. М. СТЕФАНОВИЧЬ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.
Головный секретарь } С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.
Головный касіеръ } АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.....М. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.
Заст. секретаря ....Вас. Гришко SCRANTON, PA.
Заст. касіера...................И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радни:

М. Турокъ.....................Priceburg, Pa.
Мих. Пачута.....................Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ............ Jersey City, N. J.
Мих. Грацонь............McKeesport, Pa.
Андрей Добошь.......... .Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ...................Yonkers, N.Y.

Ихъ заступники:

Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валевскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.
К. Кирчôвъ, 140 Essex Str., „ „
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

За 70 центôвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 долярôвъ посмертного за мужа, а 300 долярôвъ за жену и другй запомоги въ разѣ иншихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашй дѣти за таншй грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ дôстанете больше якъ деинде.

УПОМНЕНЄ!

П. Секретарѣ!

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза“, на пôдставѣ котрого члены приступаючй до „Союза“ а маючй высше 40 лѣтъ маютъ до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій.

Вôдозва.

ВП. Панове секретарѣ!

Якъ вѣдомо Вамъ, наближаесь Головна Конвенція, котра вôдбудесь въ Шамокинъ, Па. Понеже § 17 статутôвъ Р. Н. Союза пôдъ буквою в) наказуе, що кождый членъ мае заплатити 25 с. на выдатки Головнои Конвенціи, проте взываю Васъ всѣхъ застосоватись до повыжшого параґрафу и вже зъ початкомъ марця б. р. стягати вôдъ Вашихъ членôвъ по 25 ц. Тымъ самымъ прошу вырôвнати всѣ залеглй довги за значки Р. Н. С., книжочки платничй и статуты. Особистыхъ, въ тôй справѣ, листôвъ, не буду розсилавъ. Информаціи, що до выбору делеґатôвъ оголошу пôзнѣйше.

Зъ глубокимъ поважанемъ

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запамятати, що грошѣ належачй до Р. Н. Союза выписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, тôлько тй монi ордеры и чеки выписанй на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касіера.

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

Вôддѣлъ, Вôддѣлъ, Вôддѣлъ и еще разъ Вôддѣлъ!

Кождый секретарь або членъ Союза, котрый пише до насъ въ якôй небудь справѣ Союзовôй — мусить подати намъ число свого вôддѣлу Союза. То не все одно до якого вôддѣлу котрый чоловѣкъ належить!

Листы въ справахъ Союзовыхъ безъ поданя числа вôддѣлу Союза не будуть увзглядненй, позаякъ залагоджене такихъ листôвъ занимае намъ непотрѣбно дуже много часу а се не лежить въ интересѣ нѣ Союза нѣ „Свободы“.

Редакція „Свободы“.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

☦

ДАНЬКО ЛЕПАКЪ, членъ Р. Н. Союза, вôддѣлъ 3 въ Олифантъ, Па., померъ 9 марця с. р. Покôйный походивъ зъ Пстружного, пов. Горлицѣ, Галичина. До Р. Н. Союза належавъ вôдъ 1898 року.

Вѣчная память!

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЮ

членôвъ бр. св. Й. Хр. (вôд. 50) въ Desloge, Mo., що мітинґи вôдбуваютъ ся кождои другои Недѣлѣ по першôмъ. Понеже въ Цвѣтни припадае мітинґъ въ самъ день Воскресеня Христового (Великдень), то мітинґъ вôдкладаесь на першу Недѣлю по Великодни, т. є. на 17-го Апрѣля.

Ал. Балиґроцкій, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членôвъ бр. св. Петра и Павла (вôддѣлъ 6) въ Фредериктавнъ, Па., щобы кождый прийшовъ на мітинґъ дня 17-го Апрѣля и вырôвнавъ свôй довгъ. На мітинґу буде ся также збирати конвенційне по 25 центôвъ вôдъ члена.

Ив. Петриско, предсѣд.
Вас. Молнарь, секрет.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Мітинґъ братства св. АА. Петра и Павла въ Syracuse, N. Y., вôддѣлъ Союза 39, вôдбуде ся дня 17 цвѣтня с. р. въ справѣ конвенціи, тому повѣдомляю всѣхъ членôвъ мѣсцевыхъ и позамѣсцевыхъ, щобъ ся всѣ на той мітинґъ зôйшли, бо тамъ буде ся выбирати делеґата на конвенцію. Кождый членъ мае свои залеглости поплатити и конвенційне 25 цнт., а кто на той мітинґъ не появить ся, заплатить кару пôсля статута. Кто не може прийти на мітинґъ, нехай свою належитôсть пришле на мою адресу: Андрей Варянъ, 307 Tioga Str., Syracuse, N. Y.

секретарь Союза.

ПОВѢДОМЛЯЮ

членôвъ братства Благов. Пр. Богородицѣ, вôд. Союза 107 въ Sayre, Pa., що мітинґи вôдбуваютъ ся въ першу недѣлю по 13-ôмъ о 6 годинѣ вечерь. На слѣдуючôмъ мітинґу буде радитись о важныхъ справахъ, тому нехай кождый членъ прийде. Рôвножь кождый членъ мае заплатити на конвенцію 25 центôвъ и выплатити свôй довгъ до чиста, если хоче оставати въ братсвѣ и Союзѣ. Хто ще не належить до Союза нехай ся дасть вписати.

Василь Ротко,
121 Thomas Ave., Sayre, Pa.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членôвъ тов. „Зôрѣ“, вôд. Р. Н. Союза 69, що мѣсячный мітинґъ вôдбуде ся 17-го цвѣтня 1904 пôдъ ч. 46, Avenue A., New York, N. Y., межи другою а пятою годиною по полудни. На тôмъ мітинґу буде ся збирати мѣсячне и по 25 ц. на головну конвенцію, понеже § 17 статута Р. Н. Союза пôдъ буквою в наказуе, що кождый членъ довженъ заплатити по 25 ц.

Вôдъ вôддѣлу 69 Р. Н. Союза въ Ню Йорку.

А. Гречухъ.

ЗАПРОШЕНЄ НА ТОРЖЕСТВО.

Дня 17. цвѣтня (апрѣля) 1904 вôдбуде ся посвяченє дзвона до новои рускои церкви св. Йоана Крестителя въ Syracuse, N. Y. Той дзвôнъ купило братство св. АА. Петра и Павла за дохôдъ зъ зъ балю зъ 26 януара. Дзвôнъ важить 550 фунтôвъ, а зъ фреймами 800. Посвяченє вôдбуде ся у церкви. На тое торжество запрашаемо всѣхъ Русинôвъ мѣсцевыхъ и позамѣсцевыхъ, щобы ся зôйшли громадно, а мѣсцевй братства, св. АА. Петра и Павла, вôддѣлъ Союза 39, и св. Йоана Крестителя число въ Соединенію 34, щобъ выступили въ своихъ вôдзнакахъ.

А. Варянъ, секретарь парафіяльный.

БАЛЬ! БАЛЬ!

Тѣште ся хлопцѣ и дѣвчата, бо Сестричне Братство св. Ольги на горѣ мѣста, вôддѣлъ 3, уряджуе Великій Баль скоро по Великодни 23-го Апрѣля 1904 въ гали п. Фіялы, 1341 Ave A. межи 71 а 72 улицями, New York City.

ЄСЛИ на якôмъ плейсѣ є васъ лишь 5 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному секретарови S. Jadlowsky, Box 76, Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшй поясненя и пришле потрѣбнй рѣчи.

Сли хочете

стати передплатникомъ просвѣтныхъ книжочокъ, котрй будуть выходити що мѣсяця пôдъ заголовкомъ „Слово“ вытнѣть сю карточку, вложѣть еи до коверты зъ монийордеромъ на $1.50 и зашлѣть до: Rev. St. Makar, Box 13, Mt. Carmel, Pa.

Посылаю $1·50 яко пренумерату на просвѣтнй книжочки „Слово“.

Имя и прозвище:

....

Докладный адресъ:

....

....

— Хочете правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маетокъ, дôстати сплатокъ, сколектовати грошѣ вôдъ довжникôвъ або увôльнити ся вôдъ войсковои еквецирки, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y, Вôнъ вамъ всьо зробить якъ найлѣпше и скоро.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Цвѣтень.

14	Ч.	Марія Єгипетская
15	П.	Тить чудотворецъ
16	С.	Никита
17	Н.	Іосифъ пѣснопѣвецъ
18	П.	Теодулъ и Агатоподъ
19	В.	Євтихій
20	С.	Георгій и Серапіонъ

— НЕВЫСЛѢДЖЕНЙ доси злочинцѣ задержали оногды експресовый поѣздъ зелѣзницѣ Ореґонъ и ограбивши почтовый ваґонъ, утекли. Розбишаки застрѣлили также кондуктора О'Ніла, котрый хотѣвъ ихъ задержати. Все те стало ся на фармахъ, недалеко мѣсточка Кісвікъ, въ Калифорніи. Розбишакôвъ було трехъ.

— АМЕРИКАНЬСКІЙ метереольоґъ проф. Ф. Гемптонъ прямо поперестрашувавъ людей своею брошурою, яку недавно оголосивъ друкомъ. Именно доказуе вôнъ у нѣй, що теперь настала доба великихъ переворотôвъ на нашôй земли и що заносить ся на дѣйсну революцію въ природѣ. Океаны выступлять зъ берегôвъ, пôдсоне змѣнить ся всюда, повстане богато новыхъ вулькановъ а въ слѣдъ за тымъ прійдуть грôзнй катастрофы и переображене нашои землѣ. Теперѣшнй землетрясеня, гураґаны, выбухи вулькановъ и т. п.. е лише вступъ до великихъ переворотôвъ и заворушень въ природѣ.

— КРОВАВУ бійку звели оногды юнійнй робôтники зô скебами въ рѣзницяхъ фірмы Луисвілъ Пекінґъ Ко. на передмѣстю Луисвілъ, Ки. Робôтники тыхъ рѣзниць страйкували вже вôдъ кôлькохъ тижнѣвъ, домагаючи ся бôльшои платнѣ, а компанія обсадила ихъ мѣсця скебами. Передъ кôлькома днями зґромадила ся довкруги рѣзниць товпа узброеныхъ страйкерôвъ та ихъ приклонникôвъ и завôзвала скебôвъ, щобы покинули роботу. Скебы, якъ звычайно, не послухали зазыву, наслѣдкомъ чого прійшло до великои бійки и стрѣлянины. Заки надоспѣла поліція, 40 скебôвъ лежало на мѣсци бійки покалѣченыхъ ножами и кулями. Страйкеры розбѣгли ся тодѣ на всѣ стороны такъ, що лише 2 виновникôвъ увязнено. Кôлька скебôвъ помре вôдъ ранъ.

— ХТО за Росіею, а хто за Японіею? Таке пытане поставивъ одинъ зъ вѣденьскихъ дневникôвъ своимъ читачамъ и одержавъ тысячѣ вôдповѣдей зъ пôдписами. Голосы переважали на сторону Росіи, але и за Японіею заявило ся дуже богато. За Росіею заявили ся головно тому, що: она христіяньска, высшои культуры, стане валомъ противъ жовтои расы, зъ австрійского и нѣмецкого патріотизму, якъ Славяны, якъ антисеміты, що Росіяны се миролюбный народъ, що они релиґійнй — що добродушнй и гостиннй, що хоробрй и еднй, що царь е речникомъ мира (?), що Японія зломила мѣжнароднй права, що сама выкликала войну и т. д. За Японіею стоять другй тому, що: могучôсть Росіи страшнѣйша, чимъ жовта небезпечнôсть, зъ симпатіи до слабшого, що Японцѣ се вôдважный и хоробрый народъ, що они бьють ся за свои права, що вызволили ся зъ путъ религіи, а почитають природу и поезію, що за 50 лѣтъ двигнули ся до высокои (?) культуры, що завдадуть погромъ самодержавію, що якъ Давидъ кинули ся на Ґоліята, зъ причины Кишенева и т. д. Богато вôдповѣдей надоспѣло безъ мотивованя, а кôлькадесять заявило ся нѣ за котрою стороною, стоючи на тôмъ, що се ихъ нѣ студить нѣ грѣе, або на тôмъ, що взагалѣ є противнй войнѣ.

— ЗАГАДОЧНОГО убійства довершено въ Бостонѣ, Мас., на 40 лѣтнôй паннѣ Мейбелъ Пейджь, дочцѣ міліонера Едварда Пейджь. Коли міліонеръ вернувъ оногды домôвъ и заглянувъ до покою дочки, найшовъ тамъ еи трупа, котрый лежавъ передъ зеркаломъ въ калабани крови. Въ еи тѣлѣ було 6 глубокихъ ранъ, заданыхъ ножемъ або штилетомъ. Знаки и синцѣ на рукахъ свѣдчать, що нещасна жертва мусѣла звести зъ убійникомъ завзяту борбу. Рабунокъ не мôгъ бути метою сего убійства, бо всѣ грошѣ и дорогоцѣнности, якихъ було повно въ покою, остали не рушанй. Судовй доходженя не выкрыли доси загадочного убійника.

— РѢДКУ операцію зробивъ сими днями д-ръ Шенбурґъ у Вірцбурзѣ, въ Нѣмеччинѣ, на однôй селянцѣ, що вмирала зъ обезсиленя. Вôнъ пересвѣдчивъ ся, що селянка мае щось въ жолудку, тому отворивъ еи жолудокъ и добувъ зъ него 80 кôстокъ изъ сливокъ та двѣ кôстки зъ черешень. Операція вповнѣ удала ся, а недужа приймае вже поживу и скоро приходить до здоровля.

Нашй люде также любять иногдѣ ѣсти черешнѣ, вышнѣ и сливки зъ кôстками. Най собѣ затямлють сесе.

— НАСЛѢДКОМЪ експльозіи динаміту погибло оногды въ тунелю Сідеръ Гілъ, коло Бравнсвілъ, Па. 4 робôтникôвъ, а 6 було покалѣченыхъ. Мѣжь нещасными жертвами будуть имовѣрно и Русины, бо тамъ працювало кôльканайцять нашихъ людей.

— СТРАШНА месть! Коло Колдорфу на Угорщинѣ живъ копальняный робôтникъ Клѣмпянъ зъ жѣнкою и 4 дѣтьми. Въ тôмъ самôмъ домѣ мешкавъ также другій робôтникъ Когутъ. Коли Клѣмпянъ довѣдавъ ся, що Когуть заходить до его жѣнки, рѣшивъ зглади ти зъ свѣта Когута, цѣлу свою родину и себе. Вôнъ принѣсъ зъ копальнѣ динамітъ, поклавъ его въ хатѣ пôдъ столомъ и выкликавъ експльозію. Динамітъ розôрвавъ хату на кусники. Пôдъ звалищами найдено опôсля сѣмъ страшно обезображеныхъ трупôвъ.

— ВЕЛИКА фабрика фірмы „Ойлъ Сідсъ Пресінґъ Ко.“ въ Бруклинѣ, Н. Й. згорѣла оногды до нащадку разомъ зъ маґазинами. Шкода дуже велика, бо выносить около 8 міліонôвъ долярôвъ. Богато робôтникôвъ, мѣжь котрыми були также и нашй люде, лишило ся безъ роботы.

— ЧУДНА пригода о, якихъ звикло ся чувати въ казкахъ, лучила ся недавно въ пôвнôчно-захôдной Угорщинѣ. На торгъ въ Зодломъ оденъ мадярскій господаръ пригнавъ вразъ изъ дочкою пару волôвъ на продажь. Волы продавъ и вечеромъ зъ дочкою вертавъ до дому. Въ лѣсѣ заступили имъ дорогу два розбишаки. Дочка утѣкла, а розбишаки убили господаря, щобъ лекше зрабувати грошѣ, якй, думали, мавъ при собѣ продавши волы. Та грошйе не знайшли при нѣмъ, бо вôнъ давъ ихъ дочцѣ. Дѣвчина, перестрашена, втѣкала що силы, ажь добѣгла до одного села. Тамъ убѣгла въ першу хату, де свѣтило ся, и попросила о нôчлѣгъ. Господиня приняла еи, постелила ѣ въ другôй комнатѣ и та лягла спати. Розумѣе ся, сонъ не бравъ ся еи. По часѣ чуе — входять два чоловѣки и говорять, що дарамне трудили ся, вбили чоловѣка, а грошей при нѣмъ не знайшли. Дѣвчина пôзнала, що се тй самй розбишаки, що ихъ напали въ лѣсѣ. „Грошѣ вôддавъ дѣвцѣ — говорили они далѣ — а дѣвка намъ утекла.“ На се жѣнка розказала, що дѣвчина е у нихъ, впросила ся на нôчь. Тогдѣ розбишаки почали радитись, що зробити, и врадили спалити еи въ печи. Дѣвчина, почувши се зъ другои комнаты, выбѣгла, хотячи втечи, та розбишаки схопили еи и заперли въ комору. Въ коморѣ було невеличке вôкно. Дѣвчина пробувала перелѣзти туды на двôръ, та годѣ було. Тогдѣ поскидала зъ себе всю одежу, що лишь мала на собѣ, и вкôнци, зъ напруженемъ всеи силы, окровавлена, таки выдôсталась на волю и давай летѣти, куда очи несуть. Утѣкаючи стрѣтила двохъ жандармôвъ. Тй думали, що се якась божевôльна; та коли дѣвчина, оповѣла имъ свою и свого вôтця пригоду, оденъ жандармъ накинувъ на неѣ свôй плащь, взявъ еи на плечѣ, бо небога не мала вже силы йти, и удали ся до вѣдомои хаты. Коли жандармы увôйшли въ комнату, въ печи горѣвъ ще огонь. Розбишаки переполохались. „А то чому такъ пôзно въ нôчь у васъ огонь въ печи“? „Хочу печи хлѣбъ!“ вôдповѣла жѣнка. — „А дежь тѣсто?“ — Тѣста, розумѣесь, не було. Тогдѣ жандармы внесли въ комнату дѣвчину и розбишаки мусѣли признатись до злочину. Жандармы закували ихъ тай жѣнку и приставили до баньско-бистрицкого арешту.

ШУКАЄ МѢСЦЯ

Олекса Мочерникъ, дякъ зъ добрымъ голосомъ. Бувъ дякомъ черезъ 18 лѣтъ въ Галичинѣ въ коломыйскôмъ повѣтѣ. Може выказатись свѣдоцтвами. Адресъ: 529 N. 24-th St. Philadelphia, Pa.

ВСЯЧИНА

ВÔДЪ КОЛИ ЗВѢСНЕ МАСЛО?

Вынахôдъ масла сягае дуже давныхъ часôвъ, коли ще народы переважно вели скитальче жите або займали ся выпасанемъ худобы. Догадують ся, що вôдкрыте було здѣлане случайно, пôдчасъ ѣзды на кони. Молоко зъ посудиною могло бути привязане до коня, а наслѣдкомъ потрясень та бовтаня зробило ся масло. Зъ того навчили ся вже робити его.

Масло було вже звѣсне старинныхъ Скитамъ, а на пôвночи Ґерманамъ. Зъ полудневыхъ народôвъ уживали его Индусы та Етиопцѣ; Греки зъ початку не знали его. Ихъ писатель Геродотъ такъ оповѣдае про него: „Скитійцѣ наливають кобилячого молока до деревляныхъ посудинъ и потрясають ними, въ наслѣдокъ чого молоко роздѣлюе ся на кôлька частей. Товщъ, яко лекшій, выплывае на верхъ, и се называють они масломъ“. Въ исторіи бiблiйнôй въ книзѣ притчь, стрѣчаемо высказъ: Коли бовтати молоко, такъ зробить ся зъ него масло“.

Греки уживали пôзнѣйше масла до выробу масти на жертвы. Пôдчасъ торжества въ честь богинѣ Афродиты на Сициліи, цѣла околиця довкруги святинѣ воняла масломъ. Того дня всѣ смарували собѣ нимъ бороды и волосе на головѣ. За пожаву служило тамъ масло тôлько однымъ невôльникамъ и варварамъ. Пôсля Плінія, звычай споживаня масла у старинныхъ Ґерманôвъ бувъ знакомъ богатства и гаразду.

ЗЛОВѢЩІЙ ПЕРСТЕНЬ.

Мѣжь широкими кругами испаньского народа е розповсюднена повѣрка, що причиною неудачь и погрому Испаніи въ послѣднôй вôйнѣ зъ Америкою бувъ золотый перстень зъ опаломъ, якій находить ся въ посѣданю королѣвскои родины.

Повѣрка чудна, але и той перстень мае дивну исторію.

За панованя короля Альфонса XII., батька теперѣшного короля, жила на испаньскôмъ дворѣ славна зъ красы графиня Кастиліонъ, окружена роями любителѣвъ, мѣжь котрыми бувъ также король. Амбітна графиня была певна, що король оженить ся зъ нею. Коли однаке Альфонсъ XII. оженивъ ся зъ княгинею Мерседесъ, рѣшила пôмстити ся на нѣмъ.

Одного дня посилае отже королеви незвычайно гарный перстень зъ великимъ опаломъ. Король показавъ его своѣй супрузѣ, котра такъ сподобала собѣ его, що почала просити короля, абы зробивъ ей зъ него дарунокъ.

Король не богато надумуючись давъ ей перстень, але на свое лихо. Вôдъ того дня стала королева Мерседесъ нездужати — нидѣла чимразъ больше и въ кôлька мѣсяцѣвъ померла. Перстень зробивъ ся за великій для нейи и передъ самою смертію зсунувъ ся зъ ей задеревѣлого пальця. Король дарувавъ его тодѣ своѣй бабцѣ, королевôй Христинѣ, котра померла до кôлькохъ мѣсяцѣвъ.

Опôсля перейшовъ перстень въ посѣдане сестры короля Альфонса, инфантки Маріи Пінаръ, але и сея не потѣшила ся нимъ довго; по кôлькохъ дняхъ померла на якусь загадочну недугу.

По тôмъ ряде злиднѣвъ король порѣшивъ самъ носити перстень и... до 24. годинъ сконавъ. Королева Христина, друга жена Альфонса, зовсѣмъ не была забобонною, проте здоймила перстень зъ пальця померлого мужа и хотѣла носити. Цѣла ей родина спротивила ся одначе сему и почала просити, абы знищила зловѣщій перстень. Королева не хотѣла згодити ся на се, та въ кôнци дала ся намовити, що вôдложила перстенець. Именно завѣсила его на шиѣ патрона Ишпаніи, св. Юрія, де висить до теперь.

Мимо того народъ зъ недовѣремъ глядить на него и е свято переконаный, що вôнъ на королѣвску родину и цѣлу Ишпанію спроваджуе одно нещасте за другимъ. По нещасливôй вôйнѣ зъ Америкою йшли навѣть численні петиціи, абы знищити его.

Смѣшне.

НА СЕЛѢ.

— Гей, а чули вы, Иване, що на насъ хлопôвъ паны нову панщину накладають!? Заводять якісь „бюра повитовй“. Нова напасть на хлопôвъ!

— Не бôйте ся, куме Вонофрею, бо вôдъ напасти можна вôдхрестити ся або букомъ вôдогнати... Щось воно зъ двохъ поможе.

Господарь: Алежь то сегодня страшенна спека!

Жовнѣръ: То у васъ така спека? Пойдѣть но вы до Италіи, то побачите, що се значить спека. Тамъ такъ вамъ горячо, що куры вже вареній яйця несуть...

НЕ ВѢРЪ НѢКОМУ.

Жѣнка кричить въ ночи до сплячого мужа: Чоловѣче, чоловѣче! Менѣ здае ся, що злодѣй въ комôрчинѣ!

Чоловѣкъ схопивъ ся зъ просоня, вôдхиливъ дверѣ и пыта: А нема ту злодѣя?

— Нема — вôдповѣвъ якійсь голосъ. Заспаный чоловѣга вдоволивъ ся тымъ и знову лягъ спати. Рано входить жѣнка до комôрчины, а она порожна. Все забравъ злодѣй.

— Чоловѣче — а ты не дививъ ся до комôрчины? — пытае жѣнка.

— Та де не дививъ ся, я навѣть пытавъ ся, чи нема ту злодѣя, а вôнъ, — Богъ бы его побивъ — казавъ, що нема. Тай вѣрь кому теперь!

ЗАГАДКА.

Летить табунъ гусей, а напротивъ нихъ летить одѣнъ гусакъ тай каже до табуна:

— Здоровй будьте, сто гусей! А вони кажуть ему: — Насъ немае сто; ще треба стôлько якъ насъ есть и пôвъ стôлько и чверть стôлько и ты одѣнъ, то ажь тогды буде сто.

Скôлько гусей летѣло?

-Т. Дѣденко.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Вынаймае тано керичѣ — ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzneim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЬ
425 N. Shamokin str.

Робить вôнъ всѣлякій убраня мужескій складно и дешево.

Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повній склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшій и найтавшій напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшій напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

ST. HERMAN'S BENEVOLENT Society. ORGANIZED FEBR. 1883 ROCHESTER, N.Y.

Выробляе братскй машлѣ, шапки, ѓодзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

Друкарня „Свободы"

ВЫКОНУЄ:

ТИКЕТЫ, на пікніки, балѣ, выгравки, представленя,
ПАПЕРЫ листовй,
КОВЕРТЫ для братствъ и поодинокихъ людей,
СТАТУТЫ братскй,
КНИГИ параф. и братскй,
КНИЖКИ колекторскй, братскй и т. п.,
ПЛЯКАТЫ,
ЦИРКУЛЯРѢ

и взагалѣ всѣ роботы друкарскй

!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЪ!!!

АДРЕСЪ: **SVOBODA,** BOX 353, SCRANTON, PA.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTER)

— ВЪ —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

ГАРМОНІѢ!

Найлѣпшй, найсильнѣйшй и найтаншй гармоніи можете дôстати у мене. — Пишѣть по великій цѣнникъ зъ образками, въ котрôмъ найдете, машинки до друкованя, годинки, що кукають и грають, гуслѣ, басы, клярнеты, краевй файки, бритвы, печатки и много другихъ новыхъ а потрѣбныхъ рѣчей.

S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333.
Night Call 4854.

Даромъ, наче воздухъ!

Той гарный Електричный поясъ се обезпечене житя.

Вылѣчить васъ зъ ревматизму, нервовыхъ и половыхъ недугъ атрофіи, болю почокъ и утробы та тяжкого уринованя; даромъ для кождого. Коли хочешь мати оденъ, пришли намъ свою адресу.

Сю оферту робимо лишь на короткій часъ для розповсюдненя и оповѣщеня чудесного пояса.

Знаемо, що вôнъ тебе певно вылѣчить, а коли подужаешь, вѣримо, що не понехаешь при всякôй нагодѣ повѣсти своимъ знакомымъ про добрй прикметы нашого пояса, а тй станутъ купувати его у насъ и нагородять теперѣшну втрату.

Факты! Факты! Факты!

Подаемо низше кôлька свѣдоцтвъ нанадôсланыхъ намъ. Маемо сотки подôбныхъ, та подаемо кôлька найбôльше интересныхъ:

„Доношу вамъ отсимъ, що я одержавъ пасъ Monarch. По его ужитю, можу смѣло сказати, що вôнъ вернувъ менѣ здоровле. Пасъ стоить вагу золота. Поручаю его кождому. — M. J. Gurtin, Philips, Nebr.

Вашь пасъ вылѣчивъ мене, тожь позвольте подякувати собѣ за се добро. — Нема сумнѣву, що лишь той пасъ освободивъ мене вôдъ болѣвъ, що доскулювали менѣ 15 лѣтъ, тому поручаю его всякому недужому. M. C. Наперъ, Тробленомъ, Ки.

Коли хочешь мати пасъ, такъ пôшли намъ свое имя и адресу, а одержишь его даромъ. — Думаемо якъ говоримо. Адреса:

Monarch Electro-Medical Institute, Dept. P C. 56—60 Wabash Ave., Chichago, Ill.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co Ld.

— ВЪ —

SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново уряджений. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ чего знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers, 56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Новіи блистающіи поступы
ПРОФ. Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА
въ лѣкарствѣ.

Лекція Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса о высшомъ лѣкарскомъ знаніи.

Многіи наши люде, которіи въ потѣ чола працюютъ на хлѣбъ щоденный, будь въ майнахъ або въ фабрикахъ, передвчасный пôдкопуютъ собѣ грôбъ, **понеже въ разѣ слабости нешукаютъ помочи тамъ, где бы ей направду дôстати могли,** але насамперед удаютъ ся до всяких знахорôвъ, которіи **не маютъ ни найменшого пойму о лѣченю;** наслѣдкомъ неумѣючого злого лѣченія, станъ здоровля ихъ погôршитъ ся, хоробы застарѣютъ и станутъ зовсѣмъ не вылѣчимыми. Для того они сами суть причиною своихъ болѣзней и передвчасной смерти.

Любиміи Родимцѣ! Отворѣть уже разъ очи! Пôзнайте хотяй разъ своего добродѣя и охранцю! Перечитайте, щô пишуть вашіи родимцѣ и чужіи люде о **новыхъ поступахъ Проф. Д-ра Е. С. Коллинса.**

Barberton, O., 27. Jan. 1904.
Впв. Проф. Коллинсъ!

Терпѣлъ я на горловый катаръ, неустанный кашель, который не далъ мнѣ покоя ни днемъ ни ночею и ослабялъ мня; при тôмъ малъ я великіи болѣ персей на правôмъ боку. Въ тôмъ сумнôмъ положеню одозвалъ ся я до васъ, бо я читалъ, що за помочію вашихъ специальныхъ лѣкарствъ сте въ станѣ вылѣчити и тыхъ, которыи стратили надѣю вылѣченя. Тôлько одну дозу ужилъ я вашихъ лѣкôвъ и уже зовсѣмъ я здоровъ.

Съ глубокимъ почтеніемъ
Я. Бригнелъ,
Member of American Legion of Honor.

Weston, Colo., 12. Jan. 1904.
Впв пане Проф. Коллинсъ!

Коли я была напомянута, що Проф. Коллинсъ охоронилъ уже много людей отъ хоробъ, даламъ собѣ на тôмъ залежати и описала я свою слабôсть заворотъ и тряску удôвъ. Вы пôслали мнѣ лѣки, которыи ужывала я для приписôвъ а выслѣдокъ былъ такій, що въ протягу 4 тыжнôвъ быламъ совсѣмъ здорова. Для того смѣло можна казати, що Проф. Коллинсъ выратувалъ мня отъ близькой смерти. Теперь чую ся совсѣмъ здорова и спокôйна и жію со своею фамиліею.

Дякуючи вамъ за помощь, молю ся за ваше здорове остаюсь
Съ глубокимъ почтеніемъ
Марія Балтазаръ.

Хвала изъ Канады.
Мр. НАПОЛЕОНЪ ТРАГАНЪ, изъ S. Faustin, P. Qu., Canada пише такъ:

Черезъ много лѣтъ терпѣлъ я на дуже докучливый ревматизмъ и отъ часу до часу змушеный былъ лежати. Уживалъ я разныи лѣкарства, але ни одно изъ нихъ не донесло мнѣ улѣвы. Конечно оденъ изъ моихъ приятелôвъ порадилъ мня, щобы я ся удалъ до Проф. Коллинса о раду. Однаково изъ великою неохотою послухавъ я, бо не довѣрювавъ щобы Проф. Коллинса лѣкарства могли мня вылѣчити. Но по ужитію его лѣкôвъ я къ моему найбôльшому удивленію перекопавъ ся, що мнѣ помагаютъ а въ короткôмъ часѣ чувъ емъ ся совсѣмъ здоровый.

Кождому може быти споможено, кто тôлько изъ довѣріемъ удасть ся до того славного ученця **Проф. Д-ра Коллинса,** который цѣле свое житіе посвятилъ терпящому люду, абы му помагалъ.

Хочете быти вылѣченіи?

Если васъ инныи лѣкарѣ выголосили за невылѣчимыхъ, если уже стратили сте всю надѣю, терпящи на застарѣлыи або зачаточныи внутренныи или зовнутреныи хоробы.

Пишѣть сейчасъ або зголосѣть ся осôбно **у Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса а будете дѣйстно захраненыи.**

Цѣлыи книги дали бы ся написати свѣдоцтвами о удивительныхъ поступахъ въ лѣченю рѣжныхъ слабостей, понеже онъ вылѣчилъ и такихъ, которыи уже цѣлу надѣю утратили на ихъ вылѣченіе а по краю гроба находившихъ ся немощныхъ **вчинилъ совсѣмъ здоровыми и силными людьми,** о чимъ посвѣдчаютъ примѣры и жиющіи пациенты.

Мущины, женщины молодцѣ и панны, которыи хворуете на внутренныи, поглавныи або тайныи хоробы марно шукати будете где инде помощи, ибо тôлько Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ васъ може уздоровѣти.

Часъ платитъ — часъ тратитъ. Не откладайте изъ лѣченіемъ.

Не очѣкуйте, що вамъ хороба сама перейде. Чимъ бôльше откладаете, тымъ для васъ гôрше, а тымъ лучше для васъ, чимъ скорше зголосите ся осôбно або листовно до **Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса, который приверне вамъ здоровіе и сохранитъ животъ.**

Кто неможе явити ся осôбно, нехай пише пôдъ адресою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, New York, N. Y.

Хворыи пациенты принимаютъ ся въ его закладѣ отъ год. 10. рано до год. 5. вечеръ. Въ середу и пятницю до год. 8. вечеръ. Въ недѣлю отъ год. 10 до 1.

Кто незнае на яку слабôсть хворуе, нехай пошле 10 ц. въ маркахъ и сейчасъ получитъ даромъ доперва изданую книжочку: „Провôдникъ Здоровля," въ которой знайдете поясненія и порады,